

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

ODOBRENI URBANISTIČNI UKREPI
ZA RAZMEJITEV KRAŠKIH NASELJI

Potrjena tudi «varianta» o razmejitvi področij za razvoj javnih storitev - Možne spremembe načrta med obravnavo ugovorov

Tržaški občinski svet je sinoči o dobrih variantah k splošnemu regulacijskemu načrtu, ki zadeva načrtovanje javnih storitev ter določitev razvojnih meja kraških vasi. Za predlog občinskega odbora je glasovalo 22 svetovalcev KD, PRI, PSDI ter SSK, proti sta glasovala predstavnika «demonstracijske» skupine, medtem ko se je vzdržalo 20 svetovalcev KPI, PSI, PLI in MSI.

S tem se pravzaprav šele začne zapletena birokratska pot tega pomembnega urbanističnega ukrepa, ki bo — v najboljšem primeru — stopil v veljavo čez dobro leto dni. Pred tem imajo namreč prizadeji občani pravico do ugovora, občinski svet bo moral o tej ugovorni sklepati in končno se mora o njem izreči deželni nadzorni organ. Glede na to, da so v tem času predvidene še občinske in deželne volitve je rok dobrega leta dni, ki smo ga navedli, razmeroma optimističen.

Prav upoštevajoč nestroponost kraškega prebivalstva, ki dolga leta ni razpolagalo z ustreznimi urbanističnimi jamstvi, je odborik De Luca sprejel Dolharjevo priporočilo, naj bi zaenkrat izvajali vsaj olajševalne ukrepe, ki zadevajo zazidljivost v okviru meja «zgodovinskih jader» kraških vasi. De Luca je obljubil, da bo možnost preučil skupaj s pristojnimi tehničnimi organi.

Pred glasovanjem o «varianti» je bil tudi dosežen dogovor v zvezi s socialističnim zahtevom, naj se spremeni «zazidalni indeks» na Krasu. V sklepu odbora je ta indeks znašal kubni meter za kvadratni meter, medtem ko so socialisti zahtevali, naj se zniža vsaj na 0,6 kubnega metra za kvadratni meter. To so utemeljevali z nujnostjo, da se omejijo naseljevanja na Krasu, prepreči spekulacijo in torej zaščiti domaće prebivalstvo. Predlogu PSI je odločno nasprotoval predstavnik Slovenske skupnosti, medtem ko so drugi člani urbanistične komisije izrekli več pomislekov. Na koncu je bilo sklenjeno, da bo občinski svet preveril utemeljenost socialistične zahteve na seji, ko bo preučeval ugovore. V tem smislu so socialisti vložili svojo resolucijo, ki jo je župan Spacini sprejel kot priporočilo.

V razpravo so tokrat posegli, med drugimi, tudi demokratizirani Verza, komunist prof. Costa in predstavnik SSK dr. Dolhar.

Predstavniki KD je glede variant, ki zadevajo kraške vasi, poudaril, da bodo sedaj zaščiteni zgodovinska jedra naselij, za razvojno mejo teh vasi pa je odbor upošteval predloge domačih strokovnjakov. Na koncu je Verza ugotovil, da bo moral občinski svet razpravljati še o urbanistični ureditvi «kraškega obrežja».

Costa (KPI) je najprej zahteval, naj občinski svet izdela v okviru izvajanja ukrepov za javne storitve tudi načrt za ljudske gradnje, ki naj reši vprašanje stanovanjske stiske v mestu. Pri tem naj se upošteva tudi možnost drugačnega izkoriščanja sedaj zapuščenih mestnih četrti. Glede urbanističnega razvoja tržaškega mesta je Costa tudi vztrajal, da mora ohraniti sedanje težnje in se torej nikakor ne sme širiti preko kraškega roba.

Glede predloga o kraških naseljih je Costa vztrajal, da ta ukrep je prvi korak na poti načrtov za zaščito nemotenega družbenega in gospodarskega razvoja kraškega slovenskega prebivalstva. Kritiziral je sedanjo razmejitvijo vasi in predlagal, naj občinski svet upošteva priporočila, ki jih bo poslalo prebivalstvo, predvsem kar zadeva kakovost zadržljivosti, ne pa razsežnosti.

Velik poudarek je Costa dal produktivni namembnosti dela kraškega ozemlja v kmečke namene, vendar je opozoril na tveganje, da bo razvoj kraškega področja izkrivljen, če ne bo pri tem neposredno sodelovalo prebivalstvo samo.

Predstavniki SSK Dolhar je v uvodu ugotovil, da je načrt o kraških naseljih bil vključen na njegovo zahtevo še v stare programe levo-sredinskih koalicij. Občinski svet ga torej odobrava s šestletno zamudo, vendar je prav, da se Krasovec prizna pravica, ki so jim jo dolga leta krtili.

Glede novih urbanističnih ukrepov, ki naj bi usmerjali gospodarski razvoj Krasa (tudi v zvezi z ustanavljanjem proste industrijske cone) je Dolhar predlagal, naj bi ustvarili nove pogoje za razvoj tradicionalnega domačega in tehničnega razvoja obnove, kateremu se Slovenci na Krasu čedalje bolj posvečajo. Končno se je Dolhar še zavezal, naj bi pri načrtovanju «hitrih cest» občinska uprava upoštevala zahtevo po ohranitvi trebnjskega in bazovskega športnega igrišča.

Slovenci za uresničitev obvez osimskega sporazuma

V ponedeljek, 6. t.m., so se sestale delegacije KPI, PSI, SSK, Slovenske kulturno-gospodarske zveze in Sveta slovenskih organizacij, da bi si izmenjale misli o tem, kaj je treba storiti, da se uresniči obveznost, ki jih je do slovenske narodnostne skupnosti v delu Purlanjijski kraji prevzela Italija z osimskimi sporazumi in na začetku polnoverjanje ustavnih določil, kar zadeva pravice in globalno zaščito Slovencev.

Govor je bil o sprejemu predstavnikov Slovencev pri predsedniku vlade Andreottiju v smislu njegove obljube, ki jo je dal predstavnikom Slovencev lani novembra v

Vidmu ob obisku na potresnem področju.

Delegacije so se sporazumno dogovorile o prvih korakih, ki jih bo treba v ta namen storiti.

Delegacija sindikatov SRH v gosteh pri UIL

Včeraj je na povabilo tajništva deželne UIL dospela v Trst delegacija sindikalistov hrvaške republike pod vodstvom predsednika Josipa Zigmara.

Delegacija je najprej sprejel deželni tajnik UIL Fabricci, ki je v dobrodošli zaželel ustanovitve boljše medsebojnih stikov, tako ekonomskih kot družbenih, ki zanimajo obe mejni področji (pristanišča, ladje, prometne infrastrukture).

Kasneje so hrvaški gosti v spremstvu Trebija in Prodija obiskali deželne odbornike za načrtovanje in proračun Fabia Maura.

Na tem srečanju so izrazili željo, da bi nekatere probleme obojnih področij proučili vladni obeh držav, posebno sedaj v obdobju po osimskem sporazumu. K tej analizi pa bi morale pristopiti tudi družbene organizacije, kot so delavski sindikati.

1., 2. IN 3. JULIJA
Pokrajinski kongres socialistične stranke

Pokrajinski kongres PSI bo 1., 2. in 3. julija, verjetno v Rossettijski dvorani. Medtem bodo od 13. do 27. junija predkongresna zborovanja sekcij, na katerih bodo razpravljali o dveh predloženih dokumentih, izvolili delegate za kongres ter obnovili vodstvo sekcij.

Zadnji pokrajinski kongres socialistične stranke v Trstu je bil v jeseni leta 1972. Zaradi tega, zaradi bližnjih občinskih volitev v Trstu in novega položaja ter novih nalog za izvajanje osimskih dogovorov bo imel pokrajinski kongres PSI velik pomen.

Jeseni kongres KD

Pokrajinski kongres KD bo v našem mestu 30. septembra in 1. ter 2. oktobra letos. Tako je sklenil na ponedeljkovi seji pokrajinski odbor KD, ki se je v odsotnosti pokrajinskega tajnika Rinaldija, sestel pod predsedstvom podtajnika Perinija, da bi proučil sedanji politični položaj na krajevni ravni ter določil datum XXIX. pokrajinskega kongresa.

● Drevi ob 20.30 se bo na sejo v U. Colautti 6 sestala rajonska konzulja za Sv. Vid — Staro mesto.

NA SEJI IZVRŠNEGA ODBORA

SSK PONOVRNO ZAHTEVA SLOVENSKI ŠOLSKI OKRAJ

Skupni sestanek SSK, KPI, PSI, SKGZ in SSO za sprejem pri predsedniku vlade Andreottiju

V ponedeljek, 6. junija, se je sestala izvršna odbor Slovenske skupnosti na svoji redni tedenski seji, ter obravnavala tekoča politična vprašanja. Zauzeli se je predvsem pri šolski problematiki ter v tej zvezi ponovno poudaril, da je za demokratizacijo razvoj slovenskega šolstva potrebna ustanovitev samostojnega okraja za šole s slovenskim učnim jezikom. Zahteva po takem šolskem okraju, ki bi ustrezal specifičnosti slovenskega šolstva je vključena tudi v novem zakonskem predlogu za globalno zaščito Slovencev v Italiji, ki ga je Slovenska skupnost pred nedavnim vložila v deželnem svetu ter ga bo v teh dneh predložila tudi italijanskemu parlamentu. Da bo javnost obveščena o tem novem zakonskem predlogu, bo vodstvo Slovenske skupnosti v kratkem priredilo tiskovno konferenco.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je nadalje pozitivno ocenil sestanek predstavnikov Slovenske skupnosti, KPI, PSI, Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki je bil 6. junija in na katerem je bil govor o sprejemu slovenske delegacije pri ministru predsedniku Andreottiju. Slednji je sprejem delegacije obljubil že lanskega novembra.

V drugem delu se je izvršni odbor SSK izdelal delovni program za prihodnje mesece, ki med drugim predvideva ureditev in pozivitev dejavnosti krajevnih sekcij.

Pri vodenju zemljiških knjig je potrebno tudi znanje slovenščine

Prva deželna svetovalska komisija je na včerajšnji seji obravnavala in soglasno odobrila zakonski osnutek, ki ga je 8. avgusta 1974 predložil deželni svetovalec SSK Drago Štoka in ki predvideva, da se pri razpisih natečajev za izdajo zemljiških knjig, ki jih je treba voditi v slovenščini, mora biti prisotna tudi slovenska narodnostna skupnost. Osnutek je bil sprejet s popravki, ki jih je predlagal odbornik Tripa-

Sindikalni sedeži na razpolago za izpolnitev davčnih prijav

Pokrajinski sindikat upokojevcv CGIL je dal na razpolago svoje rajonske sedeže, kjer bodo vsem upokojemcem, ki bodo za to zaprosili, izpolnili obrazce 740 in 10, za davčno prijavo. V ta namen bodo delovali uradi pri Sv. Ivanu (Starajeva cesta 54), pri Sv. Ani (Starajeva cesta 66), v Škedinju (Ul. di Servola 87/A) in pri Sv. Jakobu (Ul. Zenone 10). Vsi zainteresirani se lahko zgledajo v omenjenih uradih v relovnih urah.

BRZJOJAVKA GHERSIJA DEŽELNEMU PREDSEDNIKU COMELLIJU

POKRAJINSKI ODBOR SE ZAVZEMA ZA AVTONOMOJO SLOVENSKE ŠOLE

Tretja stalna svetovalska komisija, ki bi morala včeraj razpravljati o deželnem predlogu o šolskih okrajih, je odložila sejo

Slovenska javnost in demokratične sile so odločno odklonile predlog deželne odbora o razdelitvi šolskih okrajev, ker ne upoštevajo zahteve po ustanovitvi ločenega slovenskega šolskega okraja ter s tem upravičene zahteve po avtonomnem razvoju slovenskega šolstva. Deželni upravitelj trmasto vztraja pri svojih starih stališčih in čepurj imajo ob raznih priroznostih polna usta prijaznih nased o potrebi neoviranega kulturnega razvoja slovenske narodnostne skupnosti v naši deželi, so ob konkretnih preizkušnjah, kakršno nam predstavlja razdelitev šolskih okrajev, izkazali njihova prava narava.

Slovenski javnosti se je v odločnem protestu proti takšnemu namenu pridružile tudi razne krajevne upravne skupščine. Včeraj je o tem vprašanju izrekel svoje mnenje tudi tržaški pokrajinski odbor. Iz razprave, ki jo je vodil predsednik Gherzi, je izšla zahteva, da je treba slovenski šoli zagotoviti večjo avtonomijo in da morajo deželni organi temu primerno ukrepati. Predsednik Gherzi je po zaključku seje poslal deželnemu predsedniku Comelliju telegram, v katerem je rečeno, da tržaški pokrajinski odbor ima tisti del predloga deželne odbora o razdelitvi šolskih okrajev, ki zadeva slovenski okraj, za skrajno pomanjkljiv in zahteva sklicujoč se tudi na resolucijo pokrajinskega sveta, da deželna urava sprejme jasne ukrepe v korist avtonomije in samoupravljanja slovenske šole.

Razprava o predlogu deželne odbora je bila, kot znano, odložena. Prav včeraj bi morala o predlogu ponovno razpravljati tretja stalna svetovalska komisija, vendar je tudi ta seja zbirnila na poznejši datum. Razlog za odložitve včerajšnje seje naj bi bil menda v dejstvu, da sta se včeraj stali se dve drugi stalni komisiji, v katerih so svetovalci, ki so tudi v tretji komisiji. Slednja naj bi se torej ponovno sestala šele prihodnji četrtek, 16. junija.

NA TRGOVINSKI ZBORNICI
Danes otvoritev novih elektronskih naprav za izdajo dokumentov

Danes ob 17.30 bomo v veliki dvorani trgovinske zbornice v Trstu ob prisotnosti deželne odbornika Tripasija ter drugih predstavnikov občanov in gospodarskih dejavnikov slovenske predali svojemu namenu nove avtomatizirane elektronske naprave, ki bodo delovale v povezavi z deželnim elektronskim informacijskim sistemom. Naprave, ki se jih bo odslej posluževala trgovinska zbornica, obsega, štiri v deo terminalne in dva stroja, ki tiskata podatke. Vse te naprave so povezane z deželnim elektronskim centrom v Ul. sv. Franciška in lahko na podlagi specifičnega programa, ki so jih izdelali izvederci družbe Informatica, zelo hitro posredujejo podatke o vseh industrijskih in obrtniških podjetjih naše dežele, ki so vpisane v sezname trgovinskih zbornic. Novi sistem bo bistveno posodobil poslovanje zbornice.

Na zadnji strani: FINANČNI STRAZNIKI ODKRILI TOLPO TIHOTAPCEV S CIGARETAMI

VČERAJ V NAŠEM MESTU

TRI OSEBE V BOLNIŠNICO ZARADI NESREČ NA DELU

Zaskrbljujoče naraščanje števila nesreč na delu

V zadnjem času na Tržaškem izredno narašča število nesreč na delu. Statistični podatki zavoda I. NAIL za prejšnja leta so bili sicer precej pozitivni, vendar kaže, da se stanje spreminja. Ne mine namreč dan, da bi se ne pripetila kakršna nesreča na delu. Pri tem pa je treba naglasiti, da smo v letošnjem letu na srečo za beležili zelo majhno število smrtnih nesreč na delu in sicer štiri, kar je zelo malo, če upoštevamo, da statistični podatki za leto 1975 poročajo o 42 smrtnih nesrečah. Kot že rečeno na naraščajočem številu škodljivih nesreč na delu.

Tudi včeraj so se morali trije delavci zateči v bolnišnico. Okoli 12. ure je na britanski ladji industrija, zasidrani ob 5. pomolu tržaške novega pristanišča, z višine kakih 6 ali 7 metrov padel v podpalujo 27-letni pomorščak James McKie. Zaradi zloma leve nadlahtnice in številnih drugih poškodb se bo moral zdraviti na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice dva meseca.

Malo pred 14. uro so z rešilnim avtom tržaškega Arzenala sv. Marka prepeljali v bolnišnico 55-letnega kovača Attilia Valentia iz Farneda v milski občini. Valenti je med delom v kovaški delavnici v arzenalu nerodno padel z dva metra visokega odra in si zlomil levo zapestje. Okreval bo v 40 dneh.

Pol ure kasneje pa so v bolnišnico sprejeli 42-letnega zidarja Gianpaula Gorina iz Chioffie, ki je zaposlen na gradbišču v U. Matteotti. Med delom se je ranil z električno žago; okreval bo v mesecu dni.

PRIHODNI TEDEN V MIRAMARU

«LUČI IN ZVOKI» LETOS TUDI V SRBOHRVAŠČINI

Predstavo so pripravili igralci reskega gledališča z režijo J. Babica

Po vsej verjetnosti bo prihodno sredo otvoritvena predstava zvečer najstarega ciklusa «Luči in zvoki» v parku Miramarskega gradu. Tehnično te predstave je krajevna turistična in letovišarska ustanova kuvoila iz Francije leta 1959 in pravila predstavo o nesrečni zakonski zvezi Maksimilijana in Sarlole. To pobudo so posneli tudi drugi kraji v Italiji, a nikjer niso doživelj takega uspeha kot je «Miramarski cesarski sen». Če upoštevamo, da se predstava ponavlja že celih 18 let, ob letu, da je bilo na vsaki predstavi vsaj 10 ljudi, imamo hipotetično število 350.000 ljudi, ki pa ne ustreza realnemu številu, saj so bile predstave večkrat razprodane, da se po vsej verjetnosti približujemo že pol milijonu obiskovalcev.

Obogatitev letošnje sezone pa predstavlja izredna v srbohrvaščini, ki so jo pripravili igralci reskega gledališča v režiji Jožeta Babica. Do sedaj so izvajali «Miramarski cesarski sen» v italijanski, nemški, angleščini in slovenščini.

Sporod predstavo do 31. julija pa je sledel. Ob torkih ob 21.30 v nemščini «Der Kaisertraum von Miramar», ob 22.45 pa v italijanski; ob sredah ob 21.30 v angleščini «Maximilian of Mexico emperor's tragedy», ob 22.45 pa v italijanski; ob četrkih ob 21.30 v srbohrvaščini «San u Miramar», ob 22.45 pa v italijanski; ob petkih ob 21.30 v italijanski; ob 22.45 pa v nemščini; ob sobotah ob 21.30 v slovenščini «Miramarski cesarski sen», ob 22.45 pa v italijanski. Ob nedeljah bo prva predstava ob 21.30 v italijanski, druga ob 22.45 pa v nemščini. Ponedeljek bo prost. Skupno število predstav bo 12 od katerih bo 6 v italijanski, tri v nemščini, po eno predstavo pa bodo izvajali v angleščini, slovenščini in srbohrvaščini.

BRZJOJAVKA GHERSIJA DEŽELNEMU PREDSEDNIKU COMELLIJU

POKRAJINSKI ODBOR SE ZAVZEMA ZA AVTONOMOJO SLOVENSKE ŠOLE

Tretja stalna svetovalska komisija, ki bi morala včeraj razpravljati o deželnem predlogu o šolskih okrajih, je odložila sejo

Slovenska javnost in demokratične sile so odločno odklonile predlog deželne odbora o razdelitvi šolskih okrajev, ker ne upoštevajo zahteve po ustanovitvi ločenega slovenskega šolskega okraja ter s tem upravičene zahteve po avtonomnem razvoju slovenskega šolstva. Deželni upravitelj trmasto vztraja pri svojih starih stališčih in čepurj imajo ob raznih priroznostih polna usta prijaznih nased o potrebi neoviranega kulturnega razvoja slovenske narodnostne skupnosti v naši deželi, so ob konkretnih preizkušnjah, kakršno nam predstavlja razdelitev šolskih okrajev, izkazali njihova prava narava.

Slovenski javnosti se je v odločnem protestu proti takšnemu namenu pridružile tudi razne krajevne upravne skupščine. Včeraj je o tem vprašanju izrekel svoje mnenje tudi tržaški pokrajinski odbor. Iz razprave, ki jo je vodil predsednik Gherzi, je izšla zahteva, da je treba slovenski šoli zagotoviti večjo avtonomijo in da morajo deželni organi temu primerno ukrepati. Predsednik Gherzi je po zaključku seje poslal deželnemu predsedniku Comelliju telegram, v katerem je rečeno, da tržaški pokrajinski odbor ima tisti del predloga deželne odbora o razdelitvi šolskih okrajev, ki zadeva slovenski okraj, za skrajno pomanjkljiv in zahteva sklicujoč se tudi na resolucijo pokrajinskega sveta, da deželna urava sprejme jasne ukrepe v korist avtonomije in samoupravljanja slovenske šole.

Razprava o predlogu deželne odbora je bila, kot znano, odložena. Prav včeraj bi morala o predlogu ponovno razpravljati tretja stalna svetovalska komisija, vendar je tudi ta seja zbirnila na poznejši datum. Razlog za odložitve včerajšnje seje naj bi bil menda v dejstvu, da sta se včeraj stali se dve drugi stalni komisiji, v katerih so svetovalci, ki so tudi v tretji komisiji. Slednja naj bi se torej ponovno sestala šele prihodnji četrtek, 16. junija.

NA TRGOVINSKI ZBORNICI
Danes otvoritev novih elektronskih naprav za izdajo dokumentov

Danes ob 17.30 bomo v veliki dvorani trgovinske zbornice v Trstu ob prisotnosti deželne odbornika Tripasija ter drugih predstavnikov občanov in gospodarskih dejavnikov slovenske predali svojemu namenu nove avtomatizirane elektronske naprave, ki bodo delovale v povezavi z deželnim elektronskim informacijskim sistemom. Naprave, ki se jih bo odslej posluževala trgovinska zbornica, obsega, štiri v deo terminalne in dva stroja, ki tiskata podatke. Vse te naprave so povezane z deželnim elektronskim centrom v Ul. sv. Franciška in lahko na podlagi specifičnega programa, ki so jih izdelali izvederci družbe Informatica, zelo hitro posredujejo podatke o vseh industrijskih in obrtniških podjetjih naše dežele, ki so vpisane v sezname trgovinskih zbornic. Novi sistem bo bistveno posodobil poslovanje zbornice.

Na zadnji strani: FINANČNI STRAZNIKI ODKRILI TOLPO TIHOTAPCEV S CIGARETAMI

VČERAJ V NAŠEM MESTU

TRI OSEBE V BOLNIŠNICO ZARADI NESREČ NA DELU

Zaskrbljujoče naraščanje števila nesreč na delu

V zadnjem času na Tržaškem izredno narašča število nesreč na delu. Statistični podatki zavoda I. NAIL za prejšnja leta so bili sicer precej pozitivni, vendar kaže, da se stanje spreminja. Ne mine namreč dan, da bi se ne pripetila kakršna nesreča na delu. Pri tem pa je treba naglasiti, da smo v letošnjem letu na srečo za beležili zelo majhno število smrtnih nesreč na delu in sicer štiri, kar je zelo malo, če upoštevamo, da statistični podatki za leto 1975 poročajo o 42 smrtnih nesrečah. Kot že rečeno na naraščajočem številu škodljivih nesreč na delu.

Tudi včeraj so se morali trije delavci zateči v bolnišnico. Okoli 12. ure je na britanski ladji industrija, zasidrani ob 5. pomolu tržaške novega pristanišča, z višine kakih 6 ali 7 metrov padel v podpalujo 27-letni pomorščak James McKie. Zaradi zloma leve nadlahtnice in številnih drugih poškodb se bo moral zdraviti na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice dva meseca.

Malo pred 14. uro so z rešilnim avtom tržaškega Arzenala sv. Marka prepeljali v bolnišnico 55-letnega kovača Attilia Valentia iz Farneda v milski občini. Valenti je med delom v kovaški delavnici v arzenalu nerodno padel z dva metra visokega odra in si zlomil levo zapestje. Okreval bo v 40 dneh.

Pol ure kasneje pa so v bolnišnico sprejeli 42-letnega zidarja Gianpaula Gorina iz Chioffie, ki je zaposlen na gradbišču v U. Matteotti. Med delom se je ranil z električno žago; okreval bo v mesecu dni.

Na osnovi čl. 3 osimskega sporazuma

Vlaganje prošnji za preselitev v Jugoslavijo

Generalni komisariat sporoča, da na osnovi 3. člena osimskega sporazuma, ki je stopil v veljavo 3. aprila letos, pripadniki jugoslovanske etnične skupnosti v Italiji in pripadniki italijanske etnične skupnosti v Jugoslaviji, ki so bili 10. junija 1940 stalno naseljeni na področju, ki je bilo vključeno v Svoobodno tržaško ozemlje, in njihovi potomci, lahko zaprosijo za preselitev na jugoslovansko ozemlje na italijansko ozemlje.

Kar zadeva italijanske državljane, pripadnike jugoslovanske narodnostne skupnosti, ki nameravajo zaprositi za jugoslovansko državljanstvo in se nameravajo preseliti iz Italije v Jugoslavijo, generalni komisariat opozarja, da morajo slednji predložiti prošnjo na nekolovnem papirju na prefekturo pokrajine, v kateri stanujejo, najkasneje leto dni po objavi osimskega sporazuma v Uradnem listu. Obrazci za prošnjo so na razpolago pri prefekturah. Ko bodo prejeli obvestilo o podelitvi jugoslovanskega državljanstva, bodo morali prosilci zapustiti Italijo najkasneje tri mesece po tem obvestilu in bodo istočasno izpustili italijansko državljanstvo. Isti postopek velja za pripadnike italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji.

Prošnja posameznika ne obvezuje njegovih družinskih članov, ki bodo o tem lahko odločali po svoji uvidevnosti, in to ne glede na svojo narodnostno pripadnost.

SLUŽBE ZA GROBARJE KAMNOSEKE IN VRTNARJE

Tržaška občina bo v kratkem sprejela v službo delavce s posebno specializacijo in sicer grobarje, kamnoseke in vrtarje. Vsi tisti, ki so zainteresirani za ta delovna mesta, naj naslovijo prošnjo na glavni protokol tržaške občine (Trg Umita 4, soba šte. 32) najpozneje do 20. junija 1977. Za informacije se lahko zainteresirani obrnejo na oddelk II za sprejem oseba pri tržaški občini (Trg Umita, 2. nadstropje, soba šte. 93). Kandidati ne smejo imeti več kot 30 let, razen izjem po zakonu.

PREKOP GROBOV

Tržaška občina obvešča, da bodo na področju XX. oddelka tržaškega pokopališča pri Sv. Ani prekopali grobove umrlih v dobi 22. marca 1968 do 22. junija 1968. Kdor je zainteresiran za ohranitev in prenos posmrtnih ostanov drugam, naj se obrne na urad pokopališča v Istrski ulici šte. 206 ali pa na občinski urad za javna dela (Prehod Costanzi stev. pokopališče, oddelk II. ter odsek XII. 2/4. nadstropje soba šte. 427) najpozneje do 30. junija ob 8. do 11. ure. V nasprotnem primeru bodo posmrtni ostanke prenesli v skupno kosnico.

11., 12. in 13. junija
SAGRA NA KRMENKI

TAK NAJ BI BIL TRST

Včeraj ob 18. uri je bila v palači Costanzi otvoritev razstave o podrobnem regulacijskem načrtu zgodovinskega središča našega mesta. Otvoritveni govor je imel tržaški župan Spacini, ki je orisal celoten historiat te pobude od začetnih studij v letu 1969 do današnjega zaključka. Podčrtal je važnost te pobude, ki ne bo spremenila tega področja v muzej ali v «geto», temveč bo postalo aktivni dejavnik v novi mestni stvarnosti. Arhitekti Semmerani je nato prikazal pomen te razstave, ki na 52 panojih omejujejo 10 študijskih področij, na katere so razdelili zgodovinsko središče. Vsako posamezno področje ima svoje lastne probleme, potrebna pa je vsestranska koordinacija v načrtovanju, da se dosežejo predvideni cilji. Razporeditev panojev in njihov prikaz je tak, da se znajde tudi nestrokovnjak in mu je takoj jasna bodoča slika tega področja. To vizijo še ojačujeta dve ogromni sliki, ki plastično prikazujejo, restrukurizacijo Starega mesta in področja Campo Marzio. Nedvomno pa bosta obiskovalca predvsem pritegnila panja o zelenju na tem področju, saj je bila dosedanja okrnitev že zaskrbljujoča.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)

Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Severo 112, Ul. Baionanti 50.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)

Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

TECAJI VALUT V MILANU DNE 7. 6. 1977

Ameriški dolar: debeli 883,50
drobni 855.-
Funt sterling 1322,50
Švicarski frank 350.-
Francoski frank 178.-
Belgijski frank 24.-
Nemška marka 372.-
Avstrijski šiling 52,10
Kanadski dolar 820.-
Holandski florint 357.-
Danska krona 146.-
Švedska krona 197.-
Norveška krona 162.-
Drahma: debeli 22.-
drobni 23,70
Dinar: debeli 46.-
drobni 46.-

MENJALNICA vseh tujih valut

Gledališča

AVDIOTORIJ
Danes, 8. junija, ob 20.30 (zaključek ob 23.30) «red I. sreda» «LA FAMIGLIA DELL'ANTICUARIO», Carlo Goldoni. Nastopajo M. Abruzzo, R. Bianchi, G. Galavotti in A. Buonaiuti. Režija Furio Bordon, scene in kostumi Sergio d'Osmo. Abonmajski odrezek št. 8. Rezervacije pri Osrednji blagajni, Pasaja Protti.

VERDI

Pri gledališki blagajni (tel. 31948) so na razpolago vstopnice za petkov (ob 21. uri) in sobotni (ob 18. uri) koncert. Ves spored bo posvečen Ludwigu van Beethovnu ob 150. obletnici smrti. Dirigent Ralf Weikert, solisti Gabrielle Fuchs, Karl Markus in Kurt Rydl.

GLASBENA MATICA TRST SPD TABOR — OPČINE

Danes, 8. junija, ob 20.30 v Prosvetni dvorani na Opčinah
nastop gojencev Glasbene matice z Opčin in iz okolice
Sodeluje komorni zbor z godalnimi orkestrom Glasbene matice
Vljudno vabljeni Vstop prost

PODRUŽNICA GLASBENE MATICE BAZOVICA

Danes,

NOVI ODLOK PRISTANIŠKEGA POVELJSTVA

RAZŠIRITEV OBMOČJA ZA TURISTIČNO PLOVBO

Iz dosedanjih 3 milj na 6 milj - Stroške za vkrane osebe

Živimo v državi, ki se ponaša z bogato pomorsko tradicijo, v kateri pa je bilo do nedavnega športno jadranje in turistična obalna plovnost stvar redkih izbrancev. Stanje se je v zadnjih letih precej spremenilo, kar je v marsičem presenetilo obiskovalce turističnih ustanov. V našem zalivu primanjkujejo pri pristaniških sidriščih, kar večkrat pogojuje nakup novega turističnega plovila. Tudi zakonodaja v marsičem ni ustrezala; čolnici so bili zakonsko obteženi z najrazličnejšimi pripomočki, koristnost slednjih pa je bila relativna. Pomislimo lahko samo na vedro peška in odelo, ki je bila predpisana za motorne čolne in gliserje, pa nam je vsa zadeva jasna. Pred leti se je nekoliko izboljšalo, sedaj pa smo pred novim odlokom tržaškega pristaniškega poveljstva, ki ureja turistično plovnost v našem zalivu.

S 1. junijem bodo lahko mali čolni brez motorja plovili v območju 500 metrov od obale. Tu pridejo v poštev predvsem jadralci, katerih jadra ne presegajo 4 kv m, na krovu pa bodo morale imeti par vesel z vilicami ali z drugim pripomočkom za pritrditev vesel ob krovu, predpisano so tudi rešilni jopiči za vsako osebo.

Najvažnejša sprememba v novem odloku pa je razširitev plovnosti na območje 6 milj iz dosedanjih 3 milj. V tem območju se bodo nahajale različne vremenske razmere to dovoljujejo. To bo marsikomu z zadovoljstvom pozdravilo, saj so bile 3 milje preozko, predpisi pa plovbo v območju 20 milj pa prezahtevni. Za naše plovce pomeni ta sprememba poenostavljen prehod v jugoslovansko teritorialno vodo, zahteva pa poenostavljen birokratski postopek. Za območje 6 milj pridejo v poštev plovila do 6 m in do 3 brt, motor pa ne sme presegati 20 KM. Poleg vesel morajo plovila imeti silo s 25 metri vrvi, rešilne jopice za vsako osebo, rešilni pas, akustično napravo (lahko je tudi piščalka), pristajalni drog s kavljem, gasilno napravo, tri rdeče rakete ali pištolo every, predpisane pozicijske luči in črpalke ali pa drugo pripravo za črpanje vode iz podkrova.

Po vsej verjetnosti bodo letos strožji glede maksimalnega števila vkranih oseb, saj odlok navaja ločna števila - osem v primeru, da ni plovila drugače usposobljeno (italijanski pomorski register) in sicer: 2 osebi za plovila do 3,50 m, 3 osebe za plovila do 4,50 m, 4 osebe za plovila do 5 m in 6 osebe za plovila do 6 m.

Kot vidimo tudi ta pravilnik teži predvsem na rešilnih napravah in drugih pripomočkih za varno plovnost, ne pa se ne poskrbi za usposabljanje lastnikov za plovnost, morda nam je tradicija dovolj. Le če motor presegajo 20 KM, je potreben izpit, v vseh drugih primerih pa lahko državljan kmalu svoj čoln kako pa nam dokazujejo številne nesreče na koncu poletne sezone.

Obisk graških upraviteljev v našem mestu

Danes bo prišla v naše mesto delegacija upraviteljev glavnega mesta Stajerske. Ta obisk spada v okvir prijateljskih odnosov po poratunju našega mesta z Gradcem. Delegacija bo vodil graški župan Gatz, gostje se bodo sestali z občinskim odborom in bodo razpravljali o možnostih poglabitve sodelovanja v kulturnih, športnih in turističnih stikov med mestoma. Graški upravitelji si bodo ogledali tudi naše pristanišče in trgovske objekte.

Sledeče sledi obisk tržaškega župana Spaccinija v Gradcu, ob priliki predsednice "Dante Alighieri". V Gradcu so člani tržaškega italijan-

BENEŠKI DNEVNIK

V OBČINSKEM SVETU V ČEDADU

Nerazumljivo in nedopustno ravnanje treh demokratistov

Nasprotovali so resoluciji PSI za zahtevo, da bi razširili etnično-kulturne ugodnosti iz osimskega sporazuma na celotno območje področja Furlanije

Kot smo poročali pred dnevi, je podporni odbor PSI sestavljen različno, ki zahteva razširitev družbeno-gospodarskih ter etnično-kulturnih ugodnosti, ki izhajajo iz osimskega sporazuma, tudi na celotno območje področja Furlanije.

V petek je resolucijo predložil občinski odbor PSI sestavljen različno, ki zahteva razširitev družbeno-gospodarskih ter etnično-kulturnih ugodnosti, ki izhajajo iz osimskega sporazuma, tudi na celotno območje področja Furlanije.

Poudariti je treba, da je bil občinski odbor v celoti proti takim motivacijam, komunistična svetovalec ba Battocletti in Marinig pa sta podarila, da gre pri sprejetju resolucije za izražanje načelnih stališč.

Ko so na predlog župana Del Bassa resolucijo za celotno besedilo resolucije, so se pridružili Sartelliju in glasovali proti še trije drugi svetovalec KD: Santoni, politični sekretar stranke Cernaia ter Pascolini, ki je obenem tudi pokrajinski svetovalec. Slednji je po glasovanju v znak protesta tudi zapustil dvorano.

V zvezi s tem, ki je po sklepnem izidu osimskih sporazumov zahteval tudi te kraje, je ravnanje te pešice demokratistov svetovalec po vsem nerazumljivo in nedopustno, posebno pa še glede na dejstvo, da imajo skoraj vsi pomembne funkcije v stranki ali v izvoljenih organih. Njihovo stališče je namreč v popolnem nasprotju z uradnimi stališči stranke, ki kaže do teh vprašanih mnogo večjo odprtost, kar se je pokazalo tudi pri priložnosti, ko se je večina demokratistov svetovalec uprta takemu ravnanju in podprla resolucijo.

SINDIKALNE VESTI

Proti ukinitvi ugodnosti INAM

Na sindikalnem sedenju pri Domu so se v ponedeljek sestali zastopniki tovarniških svetov iz obratov kovinopredelovalne, gradbene, kemijske, farmacevtske in tekstilne industrije ter trgovskih podjetij in bank iz tržaške pokrajine. Na dnevnem redu je bila razprava o samovoljnem sklepu ministrstva za delo in socialno skrbstvo, s katerim je bil raztegnjen na območje tržaške in goriške pokrajine splošen pravilnik poslovanja za storitve, ki jih upravljalci nudijo zavod INAM. Delavci iz omenjenih dveh pokrajin uživajo namreč že leta posebne ugodnosti, kar zadeva storitve INAM: gre za pravice, ki si jih je delavstvo priborilo že pred 50 leti in ki jih je zakon o socialnem skrbstvu iz leta 1925 povsem osvojil. V bistvu uživajo upravljalci (delavci, upokojenci in njihovi družinski člani) določene ugodnosti, ko gre za plačevanje doklad v primeru bolezni, doklad za praznično delo, podpor v primeru brezposelnosti, itd.

Na podlagi obširne razprave so predstavniki tovarniških svetov sprejeli sklep, da se je treba za ukinitvi ministrstva za delo proti-proti s prostotnim gibanjem prizadevanj, s šodi na delovnih mestih in s stavko, hkrati s tem pa je treba točno seznaniti javno mnenje s tem vprašanjem. Pokrajinska sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL pa je že postavila zahtevo po posebnem srečanju z ministrom za delo.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 238-124; Bazovica: tel. 226-165; Opince: tel. 211-101; Prosek: tel. 225-114; Bozje polje: Zgonik: tel. 225-586; Nabrezina: tel. 200-121; Sešjan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Mitjet: tel. 271-124.

NA TRŽAŠKEM KAZENSKEM SODIŠČU

Osem Tržačanov obsojenih zaradi tatvin v stanovanjih

Trem so kazen oprostili zaradi mladostnosti - Med podvige tatiške skupine sodi tudi tatvina umetnin in zlatnine v cerkvi pri Komnu

Ob koncu leta 1975 so agenti letalske oddelka tržaške kvesture v kratkem času odkrili kar tri številne tolpe, ki so se ukvarjale z vlomni v tržaška stanovanja in v parkirane avtomobile. Eno izmed teh tolp so sestavljali številni tržaški mladostniki in nekaj že znanih prestopnikov, ki so organizirali tatvine in nato poskrbeli za prodajo ukradenega blaga.

Prvi susep so preiskovali začetnik v začetku decembra 1975, nekaj dni po tatvini v stanovanju Tržačana, Scaglia, Di. Pinta v Ul. Carmelitani 14, iz katerega so 29. novembra tatovi ukradli za štiri milijone lir nakita, zlatnine in denarja v gotovini. Policijska je ugotovila, da je tatvino zagrešil mladletni Tržačan Maurizio Z. v sodelovanju z Vincencem Lanterjem in L. G. Vse tri so zaslišali v prvem oklepanju po priznani tatvini in se vrsto drugih vlovov v tržaška stanovanja. Posluževali so se dokaj enostavne tehnike: vlamljali so v avtomobile in ukradli stanovanjske ključke, ki so jih lastniki pustili v vozilu. Iz prometne stanjnice so si izpisali naslov stanovanja in nato s ključki nemoteno odprl tatvinski podvig. Sedemdeset trolpa je tako okradla devet stanovanj; za preprežadnje ukradenega blaga so poskrbeli štirje njihovi pajdaji, ki so, z izjemo mladitice, vsi že stari znanci policije. Trije izmed njih so bili tudi obtoženi tatvine umetnin in zlatnine v cerkvi blizu Komna, a so jih finančni strošniki zaslišali z ukradenim blagom na mejnem prehodu pri Fernetih.

Na sodni obravnavi so vsi pri-
sotni obtoženci v glavnem priznali

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Konferenca pripadnikov italijanske narodnosti

V Kopru, Izoli in Piranu so ustanovili konferenco v Skupnostih Italijanov. Gre za novo obliko, ki jo predvideva statut Unije in ki daje širše možnosti sodelovanja pripadnikov italijanske narodnosti v obalnih občinah. Konferenca sestavlja delegati iz vrst komunistov, mladitice in bivših borcev. V vseh treh obalnih mestih so tudi izvolili novo vodstvo Skupnosti. Italijanov v Kopru je novi predsednik Giovanni Milgioranza, v Izoli Bruno Giachin in v Piranu Luiseila Ravallo.

KOPRČANI ODPOTOVALI V FERRARO

Gojenci koprsko glasbene šole in člani orkestra te šole so odpotovali v Ferraro, kjer se bodo predstavili tamkajšnjemu občinstvu, v okviru tedna dveh pobratnih občin. V teh dneh se vrstijo športna srečanja in pogovori za okroglo mizo o samoupravljanju, o zakonu o združenem delu ter o vlogi italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji.

Kakor je znano, sta občini Ferrara in Koper že več let pobrateni in so politični, gospodarski, kulturni, športni in drugi stiki zelo pogosti in plodoviti.

LADJA CELJE V DOMOVINI

Ladja Splošne plovbe Celje, ki jo je to piransko podjetje pred tremi meseci prevzelo na Japonskem, se je v soboto prvič zadržala ob domači obali. Ob tej priložnosti so v Izoli organizirali sprejem za predstavnike mesta Celja, za pomorske in za številne goste.

Celje je 18.000-tonska polkontejnerska ladja in sodi v serijo petih najmodernejših ladij, ki jih je Splošna plovnost naročila na Japonskem.

ZACETEK MLADINSKIH AKCIJ V BRKINIH

V Brkinih je bil slovenski začetek letošnjih mladinskih akcij. V ta-
sta že prispeli prvi dve brigadi s 150 brigadirji iz Izole, Pirana in Ljubljane (Vid - Rudnik). Delali bodo do 23. junija na vzdrževanju Slovenske ceste ter pri napeljevanju telefonskega voda od Tater do Kolce. Naslednje izmenje pa bodo nadaljevalje gradnjo Slovenske ceste v smeri Ilirske Bistrice.

SEVERNA MESTNA ČETRT V SREDIŠČU JAVNEGA ZANIMANJA

Ustvarjanje pogojev za vse večje povezovanje Gorice in Nove Gorice

Z obeleževanjem meje se bo razširila Ulica Percoto - Odprava «sanitarnega pasu», ki naj bi ga predstavljala obvoznica - Spet premalo svetovalec na seji konzulte, ki je govorila o akumulacijskem jezu

skimi sporazumi kot znak širšega sodelovanja med obema državama.

Arh. Costa poročal občinskemu odboru

Na večerajšnji seji goriškega občinskega odbora je arhitekt Costa, ki mu je bil zaupan načrt za revizijo splošnega regulacijskega načrta, poročal o nekaterih urbanističnih vprašanjih. Arhitekt Costa je imel namreč v zadnjem času vrsto pogovorov s predstavniki krajevnih skupnosti, mnenja glede urbanistične ureditve pa so bila precej delna. Jutri pa bo arh. Costa poročal o usklajevanju načrta za ureditev hitrih povezovalnih poti na območju občine.

Goriški župan pa je že napovedal sejo občinskega sveta, ki bo 20. junija.

PSI za upravne volitve še letos jeseni

Socialistična stranka se zavzema, da bi bile upravne volitve v pokrajinski upravi ter v občinah Trzin in Gradec najkasneje v roku šestih mesecev, kot to predvideva zakon. To je dejal tajnik posoške federa-

cije socialistične stranke Gianfranco Trombetta na nedeljski otvoritvi sežeda strankine sekcije v Mušu. Dejal je tudi, da bo PSI sprožila akcijo med strankami ustavnega loka, da se upošteva zakonski predpisi. Letos novembra zapade mandatne dobe tudi občinski svetovi v Ronkah, Vilešu in Romansu.

Na isti svečanosti je govoril tudi delžni svetovalec Pieri Zanfagnini, ki je govoril o položaju v delžnem svetu.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

Prošenje je treba napisati v treh izvodih, en izvod na kovanim papirju. Dodati je treba tri izvide proračuna in poročila. Rok za vlaganje, prošnje zapade 15. junija.

OB IZTEKU ŠOLSKEGA LETA

V Dijaškem domu pestra zaključna prireditve

Poleg gojencev so sodelovali še mladi harmonikarji iz Sovodenj, ki jih vodi Adrian Ruchni in gostje iz Ljubljane. Nagrajevanje zmagovalcev odbojarskega turnirja, ki ga je priredil Mladinski center

V Dijaškem domu v Gorici, vzgojenci, ki je lani slavila tridesetletnico delovanja, so gojenci s pomočjo vzgojiteljev pripravili vsakoletno zaključno prireditev z bogatim kulturnim sporedom. Da bi bilo vzdušje še lepše so k sodelovanju povabili tudi mlade harmonikarje Glasber šole iz Sovodenj, ki jih vodi Adrian Ruchni in dijaki ljubljanske gimnazije Ivana Cankarja.

Prireditve se je začela z nastopom petdesetletnega pevskega zbora gojencev doma, zatem pa je Mavricij Černic pojalil namera vsakoletne zaključne prireditve ter opisal delovanje domaške skupnosti in življenje v domu, skozi katerega je letos šlo preko 100 gojencev.

V nadaljevanju sporeda so nastopili mladi recitatorji iz Beneške Slovenije in podal lep pesem o tem koščku slovenske zemlje. Pesem je prav za to priložnost napisala ljubka Sorlijeva.

Zbornica osnovnošolskih otrok (Flavij Baranja, Verena Pisk, Teza Predan, Vilijana Cijan) pa je s prizorčkom »Kričavi petelinček razveselila zlasti starše, ki so se

Šolska skupnost Glasbene šole v Sempetru je stalnemu krogu koncertnih obiskovalcev posredovala zanimiv glasbeni večer, ki je bil eno-
nit tako v pogledu skladateljev, ki so bili zastopani, kot po obliki del, katero so bila izvajana. Vsi trije skladatelji, Schubert, Mozart in Beethoven so bili sodelovalci pomembnega Dunajskega glasbenega središča. Tudi oblika sonate s katero je bil vsak skladatelj predstavljaj, je bila značilna za dunajsko ustvarjalno orozanje ne samo za čas klasičnega temec tudi v času Schuberta in v drugi polovici 19. stoletja celo Brahmsa. Spored so sestavljala samo tri dela. Najprej je bila izvedena ena od štirih Schubertovih sonat za violino in klavir in to Sonata v D-duru op. 137. Krajše trostavno na sonatino spominjajoče delo je Schubert komponiral v letu 1816, v času torej, ko se je potoval na službeno mesto v Ljubljani. Morda se je nepozabna melodija počasnega stavka Molto andante porajala iz žalosti zaradi zavrnjene soprojice v Ljubljani?

W. A. Mozart je kar pet sonat za violino in klavir od skupaj 33, kolikor jih je napisal v četrto stoletja, komponiral v G-duru, Sonata št. 16, ki je bila urščena v spored, je po svoji izčiščenosti govorila o predstavljalca os glasbenega ravnanja med klasičnimi Schubertom in »romantičnimi« Beethovenom, katerega »Frühlingssonato« op. 24 v F-duru smo ob koncu poslušali. Delo je polno mladniške moči in energije. Končano je bilo v letu 1801, v času torej ko je veliki dunajski Prometej že zbehal pred ljudmi, da ne bi opazili njegove oglušlosti.

Violinist Alfredo Marcosig in pianistka Laura Albionetti - Wright sta »sonate« za violino in klavir omenjenih skladateljev izvedla z njima lastno natančnostjo. Jasna postaviteljna zasnovi je bila pogojena z zlednim sodelovanjem obeh koncertantov, ki sta znala spretno izmenjavati dramatična mesta z liricnimi, hitre stavke s počasnimi. Tako je številna hvalena poslušalstvo lahko čutilo, da kam sega klasično in kdaj začne romantično.

H. B.

Violinist Alfredo Marcosig in pianistka Laura Albionetti - Wright sta »sonate« za violino in klavir omenjenih skladateljev izvedla z njima lastno natančnostjo. Jasna postaviteljna zasnovi je bila pogojena z zlednim sodelovanjem obeh koncertantov, ki sta znala spretno izmenjavati dramatična mesta z liricnimi, hitre stavke s počasnimi. Tako je številna hvalena poslušalstvo lahko čutilo, da kam sega kl

OBISKALI SMO LJUBLJANSKI MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE

V 16 dvorahah Moderne galerije dela najboljših grafikov sveta

Letošnje že 12. zadevne manifestacije se udeležujejo mojstri iz 57 držav Razstavljenih nad 1000 grafičnih listov - Odlično zastopana japonska umetnost

LJUBLJANA, junija — Čeprav vemo, da je nemogoče napraviti v članku ali dveh kompletno sliko o Ljubljanskem Mednarodnem grafičnem bienalu, ki se je začel sredi maja in bo trajal vse do konca avgusta, se bomo pri tej umetnostni manifestaciji, ki spada med največje in najpomembnejše tovrstne prireditve na svetu, ustavili in jo skušali prikazati v glavnih konturah.

Mednarodni grafični bienale se tokrat ponavljajo že dvajsetkrat. Prireditve se udeležuje 57 držav z deli svojih najboljših umetnikov. V 16 dvorahah Ljubljanske Moderne galerije je razstavljenih 1064 grafičnih listov skoraj 450 umetnikov z vsega sveta.

Ob odprtju letošnje manifestacije so bile 13. maja podeljene tudi nagrade. Mednarodna žirija, ki jo sestavljajo devet članov, je najvišje priznanje, veliko častno nagrado podelila angleškemu umetniku Victorju Pasmoreju. Drugo priznanje, veliko premijo je dobil japonski grafik Tetsuya Noda, tretje najvišje priznanje — premijo — je dobil hrvaški tisej jugslovanov slikar Venceslav Richter, četrto najvišje priznanje, prav tako premijo je dobil ameri-

ški umetnik Sol Lewitt. Sledi nato še 19 odkupnih nagrad, ki jih je prav tako dodelila mednarodna žirija in ki so šle najrazličnejšim umetnikom, med katerimi pa je razmeroma veliko jugoslovanov, med katerimi so Adriana Maraz, Miroslav Sutej, Marjan Pogacnik, Janez Bernik in Vladimir Velickovic. Med nagradami umetniki pa sta tudi Gutulio Aliviani in Emilio Vedova. Italijanska umetnika sta dobila nagradi prvi od Mladinske knjige, drugi pa od Moderne galerije.

V tem bežnem sprehodu po Ljubljanskem Mednarodnem bienalu le tu in tam ustavljamo, da bi omenili kako posebno zanimivost. Predvsem moramo poudariti nekatere značilnosti, ki jih opazijo predvsem poznavalci likovne umetnosti, posebno grafike in sicer tendenco vračanja k figurativnosti, kajti tudi nekateri umetniki, ki so se že močno uveljavili kot abstraktni ustvarjalci, se počasi vračajo preko najrazličnejših načinov k figurativnosti. Druga značilnost je v izredni popolnosti, rekli bi raje v izredni tehniki razstavljenih del. To so ugotovili številni opazovalci, ki tudi najdejo odgovor na vprašanje, zakaj o. Kaže, da se je v številnih delih močno izpopolnila tehnična plat grafične umetnosti. Nekateri trdijo, da postaja umetnik pravzaprav le nekakšen idejni ustvarjalec svojih del. S tem ne bomo v celoti soglašali, zato govorimo, da grafiki le deloma ustvarjajo, ker prevzamejo tehnično izvedbo svojega dela v roke strokovno visoko specializirani mojstri. Naj bo kakorkoli, človek pred posameznimi mojstrovimi deli občane in v tem prednjačijo nekateri delci, med katerimi je tudi Jugoslavija, še najprej Slovenija. O tem pa bomo kaj več spregovorili pri pregledu tega leta krajnjega turističnega ustanova ter kroga La Cappella Underground, ki bosta za to priložnost pripravila tudi bogato razstavo naslednjemu mestu in v Italiji še nepoznanega knjižnega in fotografskega materiala.

V ČASNIKARSKEM KROZKU

Pisatelj Lovcraft in njegova ustvarjalnost

V soboto in nedeljo, torej 11. in 12. t.m., bo v prostorih tržaškega časnikarskega kroga na Korzu 1. lalita 12 zanimivo mednarodno srečanje, posvečeno ameriški pisatelju H. P. Lovcraftu, ki je uvrščen pred 40 let. Pobudo za prireditve sta dala krajnjega turističnega ustanova ter kroga La Cappella Underground, ki bosta za to priložnost pripravila tudi bogato razstavo naslednjemu mestu in v Italiji še nepoznanega knjižnega in fotografskega materiala.

Lovcraft se je rodil v mestu Providence, kjer je tudi svoje življenje preživel. Spada med najbolj znana ameriška imena, kar zadeva tako imenovano fantastično znanost. Moje peresa je napisal celo vrsto del s tega področja in se uveljavil, vendar pa ne v zadostni meri, vsekakor ne v tolikšni, kolikor bi zaslužil. Morda prav zato skušajo mojstri prikazati tudi v našem mestu, pač v okviru programa tradicionalnega tržaškega mednarodnega festivala fantastičnega filma, ki ga že toliko let organizira v našem mestu avtonomna ustanova za turizem in gostinstvo.

Na prireditvi v časnikarskem krogu se bodo z ameriškim mojstrom in njegovim delom ukvarjali nekateri znani strokovnjaki, s katerimi na primer prof. Gilo Dorfler s tržaškega vseučilišča, ki se že dolgo ukvarja z vsem, kar meji na fantastično znanost, dr. Dirk W. Mosik, ki poučuje psihologijo na ameriški univerzi Georgia Southwestern College in ki je znan tudi kot eden najboljših poznavalcev tega ameriškega pisatelja, nadalje bosta sodelovala kritika Gianfranco de Turris in Sebastiano Fusco, ki sta lani pripravila za tisk zadnji dve še netiskani deli tega mojstra pisane besede, končno bosta navzoča še prof. Emilio Seravio, ki se prav tako ukvarja s proučevanjem življenja in dela pisatelja iz Providence, ter dr. Alfred Galpin, ki je bil Lovcraftov osebni znanec, celo prijatelj. Poslednji se je s Lovcraftom spoznal že leta 1922 v Clevelandu in imel z njim dolgoletne osebne stike in bo torej lahko posredoval tudi svoje osebne vtise o znanem ameriškem avtorju.

Sovjetska zveza današnjih dni že ni več niti podobna Sovjetski zvezi izpred desetletij. Če bi človek sledil napisi in podpisom del, ki danes ne verjel, da zastopajo sovjetsko grafično umetnost vrsta tako sodobnih mojstrov. Morda so sovjetski mojstri glede tega nekoliko v zamudi, saj jim je bilo težko ostrejši posledice nekdanjih pritiskov, toda tehnično so dobri, nekateri zelo dobri, kot na primer Raul Meel, Marjo Taska ali

Z vinskih razstav v Zgoniku in Borštu

Pretekle dni so v Zgoniku in Borštu priredili že tradicionalni vinski razstavi. Na zgornji sliki vidimo odprte prireditve v Zgoniku, na spodnji pa otroški zbor iz Boršta, ki je sodeloval v kulturnem programu, ki je bil vključen v borštansko prireditev

V filmskih krožkih

Ob koncu sezone

Različna kriterija «La Cappelle» in «Movie Cluba»

Kot vsako leto, se tudi letos v juniju zaključijo dejavnosti tudi najbolj uveljavljenih tržaških filmskih klubov. Mislimo predvsem na Cappello Underground in na CUC, ki je letos prevzel ime Movie Club 77. La Cappella je med letom težila predvsem k informativnemu prikazu filmov, ki so bili manj predvajani v navadnih kinodvoranah, skupaj s kakim bolj znanim filmom, za katerega se je klubu vendar zdelo, da se ga splača zopet predvajati. Bilo je pa manj ciljsko in manj filmski odkritji. Med zadnjimi predvajanimi lahko zabeležimo dva filma, zanimiva za odnos med filmskim in gledališkim izrazom, kot sta Mouchonove «1789» s skupino Théâtre du Soleil in Makrisov «Il Fanfani rapito» s Dariojem Fojem in Franco Rame. Zabeležimo tudi prikaz poljskih filmov v sodelovanju z zvezo filmskih klubov UCCA.

Movie Club pa je težil k prikazu manj razširjenih filmov, največkrat zbranih v skupine, bolj kot v prave cikluse; iskale so se namreč vsakovrstne povezave med različnimi filmi, ne več samo na podlagi skupne avtorske osebnosti. Seveda so bili tudi filmi večjih avtorjev, a le v primerih, ko je šlo za daljša časa nedosegljive filme. Tako npr. za znani Antonionijev dokumentarec o Kitajski «Chung-Kuo» (1972-73), o katerem se je veliko polemiziralo, a ga je doslej le malokdo gledal.

Oba kluba sta težila po sodelovanju z «jezikovnimi» klubi, ki prikazujejo filme v izvirnih verzijah, predvsem z Nemškimi Goethe Institutom, z British Film Clubom in (s strani Movie Cluba) z Ameriško zvezo. Žal pa je letos ostal neaktiven filmski odtok Slovenske prosvetne zveze, od katerega pričakujemo za prihodnjo sezono pomembno širjenje slovenske in jugoslovske kinematografije.

V okviru teh sodelovanj smo tako spoznali razne avtorje novega zahodnonemškega filma kot so Herzog, Fassbinder, Syberberg

RADIO VIZIJA

SREDA, 8. JUNIJA 1977

ITALIJANSKA TV	JUGOSLOVANSKA TV
Prvi kanal	Ljubljana
13.00 Argumenti: Ob izvirih civilizacije	17.50 Deklica Delfina in lisica Zvitorepka
13.25 Vremenska slika	18.00 Ukročno oko
13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu	18.30 Obzoriki
18.15 Argumenti: Vzgojna TV drugih: ZDA	18.45 Ne prezrite: Mladinski pevski festival v Celju
18.45 Program za najmlajše: Knjiga pripovedk	19.15 Glasba takšna in drugačna
19.00 Zgodbe Emanuela in Fiammette	20.15 Risanca
19.20 Prigode Rin Tin Tina	20.30 DNEVNIK
19.45 Almanah in Vremenska slika	20.55 Propagandna oddaja
20.00 DNEVNIK	21.00 Film tedna: RE-LONE
20.40 CHARLOT NA PLAZI — komični film	22.35 DNEVNIK
20.50 L'uomo del tesoro di Priamo — tretje nadaljevanje	23.55 Včeraj, danes, jutri: EVROPA V NASIH ROKAH
21.45 Casa, dolce casa — film	Nizozemska in Belgija
Film je režiral Benoit Lamy. V glavnih vlogah igrajo Marcel Josz, Elise Martens, Ann Petersen, Claude Jade itd. Ob zaključku DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika	Koper
Drugi kanal	20.55 Otroški kotiček
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri	21.15 DNEVNIK
13.30 Vzgoja in dežele	21.35 ZVEZDE GLEDAJO Z NEBA — nadaljevanje
15.00 V evroziviji:	22.25 PERUJSKA KORIDA — dokumentarni film
60. GIRO D'ITALIA	22.50 ROVINJ — turistična dokumentarna oddaja
18.15 Iz parlamenta in DNEVNIK 2 — SPORT	23.05 Spekter — zanimivosti po svetu
18.25 Il Cantaposta	Zagreb
Vremenska napoved	18.45 Mali svet
18.55 V evroziviji:	19.13 Znanost
FINSKA: HELSINKI — za svetovni pokal	19.45 Narodna glasba
Nogomet: Finska — Italija	21.00 IZBOR V SREDO
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio	23.25 Naš čas
20.50 Leta sole — prvo nadaljevanje	Slvica
21.55 Kronika	15.00 GIRO D'ITALIA
Ob zaključku DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI	19.00 Nove prigode Artura — risanka
	19.55 Nogomet: Švedska — Svica
	21.45 DNEVNIK
	22.00 ZVEZNE VOLITVE
	23.45 DNEVNIK

TRST A	Poročila
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00	Poročila: 7.20 Dobro jutro; 8.05, 9.05 Glasba in kramljanje; 9.30 Rojstva h'ha naših velmož; 10.40 Koncert sredi jutro; 11.40 Predpolski omniabus; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Glasbeni almanah; 14.05 Koncert folk; 14.30 Madrina v zrcalu časa; 14.40 Izbiranje sami; 15.35 Klasični album; 16.05 Od melodije do melodije; 17.05 «Gorenjski slavček»; 17.35 Glasbeni panorama; 18.05 «V nedolocenem kraju», radjska igra.

KOPER	Poročila
7.30, 8.30, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00	Poročila: 7.20 Dobro jutro; 8.05, 9.05 Glasba in kramljanje; 9.30 Rojstva h'ha naših velmož; 10.40 Koncert sredi jutro; 11.40 Predpolski omniabus; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Glasbeni almanah; 14.05 Koncert folk; 14.30 Madrina v zrcalu časa; 14.40 Izbiranje sami; 15.35 Klasični album; 16.05 Od melodije do melodije; 17.05 «Gorenjski slavček»; 17.35 Glasbeni panorama; 18.05 «V nedolocenem kraju», radjska igra.

RADIO 1	Poročila
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.00, 18.00, 19.00, 21.00	Poročila: 6.00, 7.30 Jutranja glasba in pogovori; 8.50 Pesnica v rano; 9.00, 10.35 Vi in jaz; 11.00 Simfonični orkester; 12.05 Prva beseda na dan; 12.30 Toskana; 13.00 Glasbeni program; 14.05 Slovenski program; 14.30 Radiomurali; 15.05 Nesmetne melodije; 15.45 Pismo NIP; 17.45 Giro d'Italia; 18.45 Finska - Italija, nogomet; 22.00 O nacionalnih manjšinah; 23.30 Datum rojstva; 23.15 Lahko noč.

SLOVENIJA	Poročila
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 16.00, 19.00, 20.00	Poročila: 7.20 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 8.30 Beseda na današnji dan; 8.30 Iz naših spominov; 9.08 Glasbeni material; 10.05 Nenavadni pogovori; 10.25 Zapojejo pesem; 10.40 Aktualni problemi marksizma; 11.00 Turistični napotki; 12.03 Po svetih glasbi; 13.10 Veliki zabavi; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Pihalne godbe; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti; 15.30 Glasba po željah; 16.30 Glasbeni intermezzo; 16.45 Spomini in pisma; 17.00 «Loto vrtljaki»; 19.05 Utrinki iz zborovske glasbe; 19.30 Iz slovenske komorno-ansambelske literature; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z...; 21.00 Glasbeni večeri RTV Ljubljana; 22.20 S festivalov jazz; 00.05 Literarni nočturno; 00.15 Revija; 1.05 Nočne skladbe.

Horoskop

Se se slabih nasvetov. Proučite načrt, ki se tiče vas in drage osebe.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Odkrito ste pripravljali za izpolnitev poverljive namere. Udeležili se boste prijetnega izleta.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) V pričakovanju ugodnejših priložnosti, skušajte trenutno utrditi svoj finančni položaj. Ljubosumni boste.

SKORPIJON (od 23.10. do 22.11.) Imejte več zaupanja v svoje sodelavce. S svojimi dobro voljo boste pozitivno vplivali na vse.

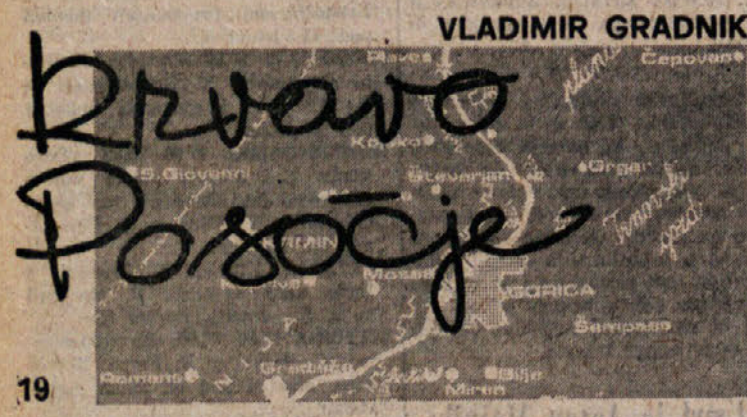
OVEN (od 21.3. do 20.4.) Finančni napor bodo zelo koristni za vaš nadaljnji program. Primerno vzdušje za drzne pobude.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Dobro se pripravite na razgovor, ki ga boste v kratkem imeli z vašo poslovno osebo. Več optimizma.

DVOJKA (od 21.5. do 20.6.) Preden se lotite nekega vprašanja, počakajte še nekaj dni. Uspohevajte prijatelje, ki so vam zvesti.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Dan bo primeren za raziskovanja. Nekdo vas bo presenetil s svojim obiskom.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Da bi ne storili napačnega koraka, ognj-

jala vse napade. Občutneje je italijanska artilerija tolkla bližnje zaledje in prehode čez Sočo. Po Oslavju je tolklo samo topništvo, do resnejšega napada pehote tu še ni prišlo.

BOJ ZA SV. MIHAEL NA KRASU

20. julija je bilo zelo vroče, posebno od Gorice do morja, najbolj pa na Sv. Mihaelu. Komandant III. italijanske armade je nepopustljivo zahteval, naj njegov XI. korpus za vsako ceno osvoji Sv. Mihael. X. korpus pa naj s pomočjo XIII. prodre na Doberdobsko planoto.

Ta dan in noč sta bila za avstrijske branilce kritična. XI. italijanski korpus je vse svoje sile koncentriral za odločen napad na Sv. Mihael, kjer je italijanska artilerija z nekaj tisoč granatami že razbila vse zapreke in zasula vse še tako skromne obrambne jarkove. Najhuje pa je bilo to, da je pobila in ranila na tisoče branilcev. «Naše vrste so bile redke kakor zobje stare mame», je duhovito orisal tamkajšnji položaj stari dalmatinski borec s soške fronte. In te «škrbaste» vrste so se v neenakopravnem boju postavile po robu številčnim nekajkrat močnejšemu napadalcu. Razbiti in vedno bolj redki branilci v prvi borbeni črti so se postopoma umikali. Vas Sv. Martin je bila že v rokah napadalcev, ki so pod okriljem svoje artilerije hrabro in drzno meter za metrom lezli naprej. Na vrhu Sv. Mihaela je bilo vse mrtvo; tu so razsajale le italijanske topovske granate in bombe. Na zahodnem pobočju hriba proti Soči so se redke skupinice in posamezni branilci še upirali v upanju, da pride od kod pomoč. A zaman. Čete, zbrane in določene za protinapad, so ostale blokirane neke pri Dolu. Italijanska artilerija jim je zaprla vsako pot in možnost prodiranja proti vrhu in po pobočju. Medtem pa so se hrabre enote branilcev topile kakor sneg. Šele naslednji dan, 23. julija, so italijanske enote ob 16. uri osvojile vrh Sv. Mihaela in se začele utrjevati. Od tu niso prodirale naprej in zasedovale ostankov branilcev. To se jim je pozneje maščevalo.

Ponoči med 20. in 21. julijem so avstrijski bataljoni pripravljali protinapad za ponovno osvojitve Sv. Mihaela, a višja komanda je odločila to akcijo za jutranje ure (napačno, op. avtorja). Ob 4. uri so v toči italijanskih topovskih bombard in šrapnelov enote 28. avstrijskega polka in 3. bosanskega bataljona plezale proti vrhu, ki ga je že močno obstreljevala avstrijska artilerija. Ob 6. uri je bil vrh spet v rokah branilcev in njegovi kratkotrajni gospodarji so bili potisnjeni po pobočju proti Zdravčini in Soci. Izgube so bile na obeh straneh zelo velike, tako da mrtvi niso utegnili pokopavati. Obvezovalnice in bolnice so bile prepolne ranjenec in bolnikov, ki so zaradi pomanjkanja prostora ležali tudi po dvoriščih in vrtovih. Mnogi podgan, ki so bile poleg usli zvesti spremljevalci po jarkih in kavernah, so se pojavile v velikih trumah. Hrane je ta golazen imela več kot dovolj.

Pri vasi Sv. Martin je 98. hrvaški polk bojeval težke boje z dvema italijanskima brigadama. V varstvu svoje močne artilerije, posebno tiste s Fortina, sta brigadi uporno napadali, da bi se prebili v zaledje Sv. Mihaela in na bok Doberdobske planote, kar bi povzročilo tudi njen padec. Hrvaški bataljoni so, čeravno z velikimi žrtvami, te namere preprečili in italijanski prodor ustavili. Sv. Martin je ostal brez gospodarja. Južneje čez Polazzo proti Redipugli (Grizi) so italijanski množični napadi imeli slabe rezultate; osvojili so tu in tam izpostavljen obrambni jarek. Medtem pa se je VII. italijanski korpus z nekaterimi enotami vkinil med Vermejanom in Selcem sto do petsto metrov globoko v rob Doberdobske planote.

Naslednje dni so se na raznih mestih nadaljevali med seboj slabo povezani italijanski napadi, ki so izživali avstrijske protinapade. Posebnih uspehov ti napadi niso imeli, razen pri napadu 25. julija na rob Doberdobske planote, kjer so Italijani že pri pridobljeno ozemlje še nekoliko razširili. Tudi pri Gorci in na Sv.

Mihaelu so napadali, toda brez uspeha. Na področju Krna so italijanske enote IV. korpusa napadale k. 2133 in Mrzli vrh nad Tolminom. Osvojili so samo k. 2133 (Vrata), nato pa so se napadi prenehali. Od Plavi do morja so na posameznih delih fronte boji še vedno trajali, toda bili so nepovezani. Na obeh straneh so se kazali že vidni znaki utrujenosti. Čeprav se navaja, da je druga soška bitka bila končana že 27. julija, so posamezni boji trajali vse do 10. avgusta.

Izgbu (mrtvi, ranjeni in zajeti) v drugi soški bitki je bilo: na italijanski strani okrog 50.000, na avstrijski pa 46.000 mož. Za to ceno je italijanska vojska izbojevala opek pas na Doberdobski planoti, globok 200 do 600 m. in širok okrog 4 km. V operativnem pogledu je praktično ostala tam, kamor je prišla pred tremi meseci v prvih dneh vojne.

7. MED DRUGO IN TRETJO ITALIJANSKO OFENZIVO (od 10. avgusta do 18. oktobra 1915)

Obe na Soči vojskujoci se armadi sta po dvainpolmesecnih krvavih bojih občutili potrebo po oddihu. Tem času naj bi dopolnili in osvežili svoje zdesetkane in moralno že načete enote. Nič manj važna ni bila dopolnitev porabljenega in razbitega vojaškega materiala (munice in orožja) kakor tudi evakuacija ranjenih in bolnih, zatiranje epidemije kolere in tifusa itd. Dotedanji uspešni in neuspešni boji so zahtevali žrtve, ki jih ni bilo mogoče skriti. Vojni dopisniki niso mogli prebrati ljudstva o zmagovitih pohodih in osvajanju krajev. Taki jih niti najpodbrednejša specialka ni zaznamovala. Tako poročila so morda varala nepoučeno ljudstvo v notranjosti, toda preživeli vojniki na dopustu so znali povedati, kje in kakšni so na primer kraji Zagora, Sv. Martin, Sei Busi (Griza) in drugi in kakšno ceno so zanje plačali. Ker je bojna morala že začela upadati, je bila potrebna močna propaganda, in to na obeh straneh.

(Nadaljevanje sledi)

PO NJENI ZASLUGI SO VAŠKE ORGANIZACIJE ZAŽIVELE

Kriška mladina uspešno razvija delovanje na različnih področjih

«Skdanc» - dokaz, da se mladina zaveda družbenih problemov in da jih resno obravnava

Težnja pomlajevanja odborov se leta v leto večja in na prosvetne društva v mestu in na vasi. Če ne bi prevladovala mladina odločujočih organov, bi pri kriskem prosvetnem društvu (PD VESNA) se je to vključevanje in sodelovanje začelo postopoma pred približno 10 leti, ko so starejši odborniki sami umaknili prepuščili odločna mesta mladini, katere je predvsem spodbujal sodelovanje in želja po samostojnem delovanju. Pri važnih okoliščinah pa imata besedo obe generaciji: mlada in starejša. Cilj vsega dela je postal skrb za splošni napredek vasi, predvsem doraščajoče generacije na področjih od kulturnega, političnega in športnega do rekreativnega.

Kot po drugi svetovni vojni sta Križi imeli glavno vlogo le organizaciji PD VESNA in KPI. Z razvijanjem števila mladih aktivistov, se je tudi število organizacij povečevalo. Nastalo je tako ŠD Mladina, Mladinska organizacija Ž. M., Zdrženje staršev ter novoustanovljeno ŠD MLADINA. V odhodnih organizacijah pa je prišlo dan več pobud in zamisli, kako bi zaposlili in sploh pritegnili mlado mladi. Pod pokroviteljstvom PD VESNA je bila taka prihodna pobuda prav novoustanovljena mladinska godba, skupina mladih fantov s poprečno starostjo 15-16 let. Njihov nastop, na dan 1. maja tistega, se je daljšal leta 1968, je bil konkreten nastop, kar je bila mladi. Ti so lahko prebudi vas iz otopelosti.

V sklopu PD VESNA je pred letoma nastal deklški pevski zbor, ki poleg moškega nastopa slovensko pesmijo v dvorani kakega doma na drugi strani v možnost dekletom, da se poleg moškega izpolnjevanja srečujejo s svojimi družbi in se ne predajajo lenosti ter zgolj ozkim interesom, kar je v tem času, žal, ta pogost primer. Od začetnih 18 članov sedaj naštevajo že kar 28 članov.

Glavna tema dvema važnima področjema pa je bilo še vedno prematuro o mladinski problematiki. Zagon delovanja je bil preložen in nesmiselno bi ga bilo prenesti. Se vedno pa je bilo preloženje mladi, ki je stala ob strani in le pasivno sledila vsemu dogajanju v vasi. Večina teh je gojila skrite želje glede športa, rekreacije, a z njimi si ni upala na dan zaradi pomanjkanja materialnih sredstev: primernih prostorov in igrišča.

Do pred letom dni je bilo športno udejstvovanje na dokaj nizki ravni. Vse zanimanje je bilo osredotočeno le na nogomet, kateremu so navijači sledili z vso vnetostjo do nedelje. A navijanje je prisotnost na igrišču, ki je le pasivna. Tebe je bilo pripraviti nekaj živga, aktivnega, kar bi pritegnilo in družilo mladino.

Nastalo je tako ŠD MLADINA in začelo skrbeti za športno dejavnost mladih Križanov in Križank. Ti lahko poleg že uveljavljene ženskega in moškega nogometa izbirajo še med namiznim tenišom in v zimskem času predmursko telovadbo; osnovnošolski in nižješolski solariji pa se lahko vključijo v baletni tečaj in za telovadbo. Pri namiznem tenisu je redno udeleženi nad 8 mladincev, ki bodo 18. junija priredili tekmovalno, dalje je bilo pri baletu zapostavljenih 17 deklet, pri telovadbi pa 16 otrok; za predmursko telovadbo pa je bilo vpisanih nad 10 ljubiteljev snežnega športa.

Vprašanje prostora za rekreacijo mladine in za športno udejstvovanje je ostalo dalj časa nerešeno. Navedene pango se z lahkoto gojijo v veliki dvorani Ljudskega doma, v načrtu pa sta tudi šah, minibalet in rokomet. Za ti zadnji dve športni parogi pa je potrebno »prav« športno igrišče. Prizadevanje za to in vztrajanje ni bilo zaman. Pred meseci se je začelo popraviljanje in obnavljanje društvenih prostorov »A. SIKR« ter že nekdanj delujočega odbojarskega igrišča v neposredni bližini društva. Dela potekajo v redu in bi morala biti končana že proti koncu leta.

Končno smo mladi le ugotovili, da zgolj motorizacija ugonablja mladega človeka in da ga je aktivni šport izpolnjuje. Športna vztrajnost se namreč prenaša na moralno in obratno. Organizatorji pa še vedno vztrajajo pri tem, naj bi šport ne bil izključno tekmovalnega značaja, ampak tudi nekaka prilžnost za medsebojno spoznavanje in sploh resnična socialna pridobitev.

NA PRAZNIKU VINA V BORŠTU

VELIKO OBISKOVALCEV IN OBSEŽEN PROGRAM

Kot gost je nastopila folklorna skupina iz Aviana

V ponedeljek se je v Borštu zaključil praznik vina, ki ga že vsako leto organizirajo prosvetno društvo Slovenec in domači vinogradniki. Mu-hasto vreme je sicer precej nagajalo, vseeno pa ni oviralo napovedanega sporeda in plesa, tako da se je nabralo veliko število obiskovalcev.

Nedejski kulturni spored je pričela godba na pihala Breg, ki je z daljšim koncertom zadovoljila prisotne z raznimi umetnimi in borbenejski skladbami; dirigiral je Viljem Slavec. Marjan Kosmac, predsednik prosvetnega društva Slovenec, je pozdravil prisotne in naglasil, da postaja ta praznik že tradicija in kraj, kjer se srečajo in prijateljsko pogovorijo prebivalci slovenske in italijanske narodnosti. Občinstvu se je predstavil mešani pevski zbor Slovenec, ki je pod vodstvom D. Petarosa zapel pesmi Mogočni Slavi in Petarosa priredbi, Pahorjevo Zdravica Slovenec, Rožančev Dober večer, Adamičevo V. pavška in Lahmarjevo Mladosti.

Vse tri večere je prisotne zabaval ansambel Supergroup.

Uspelo gostovanje Boljuncanov v Povirju

Uspelo gostovanje Boljuncanov v Povirju

Prejšnji teden so prosvetni delavci iz Boljuncanov nastopili na kulturni prireditvi v Povirju na vabilo krajevnih mladine ob jubileju predsednika Tita in komunistične partije. Poleg boljuncanske godbe in tamburaškega ansambla je mešani pevski zbor »France Prešeren« pod vodstvom Draga Žerjale zapel kar 22 pesmi, od katerih je precej novih. S celovečernim programom Boljuncani so dolgo niso gostovali izven svoje vasi, zato zasluži ta trud vsekakor pohvalo, vsem nastopajočim pa moralno spodbudo za nadaljevanje. Nekaj prilžnostnih besed je spregovorila Sonja Gregorič iz Boljuncan, ki je tudi dobro povezovala posamezne točke programa. Po prireditvi se je družabnost nadaljevala na prostem ob vinski kapljici in prepevanju.

V POČASTITEV VELIKIH JUBILEJEV

Svojevrstna prireditev osnovne šole v Predah

Del telovadnega nastopa otrok je obsegal vaje z nepozabnega prvomajskega nastopa l. 1947 v Trstu na stadionu pri Sv. Ari

Osemletka »Elvira Vatovec« v Predah (Bertoki) je na svojevrstni način proslavila jubileje, ki jih letos proslavlja vsa Jugoslavija. Preteklo nedeljo so priredili velik telovadni nastop svojih učencev. Deljansko je nastopilo vseh 330 učencev, nekateri v več točkah.

Pred nastopom je spregovoril ravnatelj šole Stojan Musić, nakar je pozdravil v imenu občinske skupščine Koper njen podpredsednik Ravel Šiško, ki je ob tem povedal, da obsega del telovadnega nastopa telovadne sestave, ki so jih tisoč telovadcev izvajali na nepozabnem telovadnem nastopu na stadionu pri Sv. Anu v Trstu 1. maja 1947. Tudi sam je takrat telovadil na stadionu in ravnatelj Musić je že takrat privedel v Trst istrske otroke, da so nastopili pri takratni močnem manifestaciji. No, še nekaj »jubilarov« je bilo poleg Tovarš Šiško, ki je izro-

čil spominska darila (knjige) takratnim voditeljem velikega nastopa in sestavljalcem telovadnih vaj: Zori Lčenovi, Mink Pahorjevi, Janku Petotu, Milošu Strgarju in Marjanu Žerjalu.

V knjigah je posvetilo »Avtorjem prostih vaj ob letošnjih pomembnih jubilejih - Trst 1947-1977«. Deki nižjih razredov so nastopili pa z vajami iz leta 1947, ki jih je sestavil Janko Petot, starejši dečki pa z jubilejnimi vajami Žerjale. Deklice od prvega do četrtega razreda so izvajale vaje Minke Pahorjeve, medtem ko so starejša dekleta (7. in 8. razred) prikazale telovadni sestavi Zore Lčenove. Seveda je nastop vseboval še več točk: dve točki (rajalne vaje in vaje s palicami) v sestavi Marjana Žerjale, ki je v glavnem nosil breme celotnega nastopa. Efektivno so bile tudi deklške vaje s trakovi in s sestavi Brede Cilenkove. Vmes pa so učenci nastopili še s klasičnimi plesi, dekleta na gredi in dvovišinski bradli, fantje pa s talno gimnastiko in skoki s prožnim platom. V veliko veselje številnega občinstva so domači učenci premagali kopenske tabornike pri vlečenju vrvi. Razgiban in nisan nastop so telovadci vključili v netokrako zvezdo zaključili s petjem novih skladb »Majski koledar« in s spremljavo domače godbe na pihala še »Slavnostno pesem«.

Za zaključek se misel Ali ne bi kazalo sedaj, ko se človeštvo le skuša izviti iz golega rekorderstva, ki je notisnilo večino v pasivnost na tribune navijačev, uvesti poleg trima in raznih rekreacijskih razgibanih vaj še klasične telovadne sestave o katerih vsestranski tele-snih in duševnovzrojni prednosti pri množičnih nastopih ni močče podvomiti. Fiskulturni voditelji in vzgojitelji sploh bi morali o tem razmisliti.

S KATINARSKO ŠOLO PO DOLENJSKI

Postanek pri Cankarju na Vrhnikih, pri Jurčiču na Muljavi, pri obeležju NOB v Žužemberku in na slikovitem Otočcu

Zdrženje staršev osnovne šole »F. Milčinski« na Katinarji je letos prvič priredilo izlet, ki so se ga udeležili vsi učenci s starši in nekaterimi sorodniki ter učitelji.

Po dolgem premišljanju in izbi-ranju smo se odločili za Dolenjsko. Tako sta 29. maja odpeljala s Katinarja dva avtobusa, s približno sto izletniki. Veseli smo se lepega jutra, saj je bilo vreme do tistega dne muhasta in izlet pod dežjem ni prijeten. Čez mejo smo se prepeljali iz avtomobila na avtomobil, ki so vpisane tudi v posebnem seznamu obiščiteljskih podjetij. Naprave so neoposredno povezane z deželnim ekonomskim centrom v Ul. sv. Franciška, ki ga upravlja strokovnjaki družbe »Informatica Friuli - Venezia Giulia SpA«.

Z Vrhnik smo se odpeljali mimo Ljubljane proti Muljavi. Sonce, ki je prijetno grelo, je spodbujalo izletnike k vselemu razpoloženju. Donela je pesem in pot je postala izredno kratka. Že smo se ustavili pred Obršakovo gostilno na Muljavi. Ogledali smo si poslikano Jurčičevo sobo, se malo okrepčali in se odpravili k Jurčičevi domačiji. Tu nam je prihitela naproti učiteljica vaške šole tov. Kastelic. Seznaila nas je s pisateljevim praečakom. Ta nam je zelo slikovito povedal marsikaj zanimivega o domačiji, o vplivu Jurčičevega dela na razvoj kraja in ljudi, o zgodovini kraja in ljudi, o zgodovini kraja in ljudi, o zgodovini kraja in ljudi.

Ker je bilo vreme lepo in smo imeli še nekaj časa na razpolago, smo se z Muljave odpeljali k izviru Krke.

Potem smo se odpeljali naravnost v Žužemberk, kjer smo imeli naročeno kosilo v gostilni ob žužemberškem gradu. Po kosilu pa smo doživeli najlepši trenutek našega izleta. Upravnica restavracije, ki je poskrbela za dobro kosilo, je obvestila o našem prihodu ravnateljica tamkajšnje šole. Tako je skupina pionirk in učiteljic pripravila sprejem ob močnem spomeniku padlim na griču Cvibljah nad mestom. To je bilo za nas lepo presenečenje. Pionirke so nas prisrčno pozdravile in podarile nekaj izvodov svojega glasila. Nato so obhajale recitacijo pesmi, ki so jih zložile same ali s sošolci v spomin padlim.

Predsednik Zveze borcev nam je

VARNOST IN VARČEVANJE NA CESTI

red na cesti je varčevanje

1.400 milijard ne da bi vsteli bolečino

V Italiji se vsako leto pripeti 300.000 prometnih nesreč (v zadnjih štirih letih poprečno 306.885) s približno 10.000 mrtvih in 230.000 ranjenih. Cene človeškega življenja res ni mogoče izraziti v denarju, vendar so v Evropi že izračunali izgubo v proizvodnji, socialni strošek, bolnišniško pomoč, pravne stroške in drugo. Poprečna cena znaša 70 milijonov lir za vsako izgubljeno življenje; v celoti 700 milijard. Cena za ranjene je približno enaka. Vsako leto v Italiji skupno 1.400 milijard.

Nered je negospodaren

Zavarovalnicam (veja rca) so (po zadnjih podatkih v letu 1975 prijavili 5.445.246 prometnih nesreč. Celotna vsota, ki so jo zavarovalnice izplačale za nesreče, je

postopno narasla s 627,4 milijarde v letu 1972 na 932,5 milijarde v letu 1975, s prirastkom 48,64%. Vso-ta, izplačana za osebne poškodbe, je bila 360 milijard, za materialno škodo pa 572 milijard.

Zastoji v prometu

Cena zastojev v prometu (izgubljeno delo, poraba goriva, raba avtomobila, posledice v gospodarstvu itd.) naj bi znašala 3.000 milijard letno. Samo v Rimu gre dnevno v izgubo ena milijarda.

Pri avtoličarju in za globo

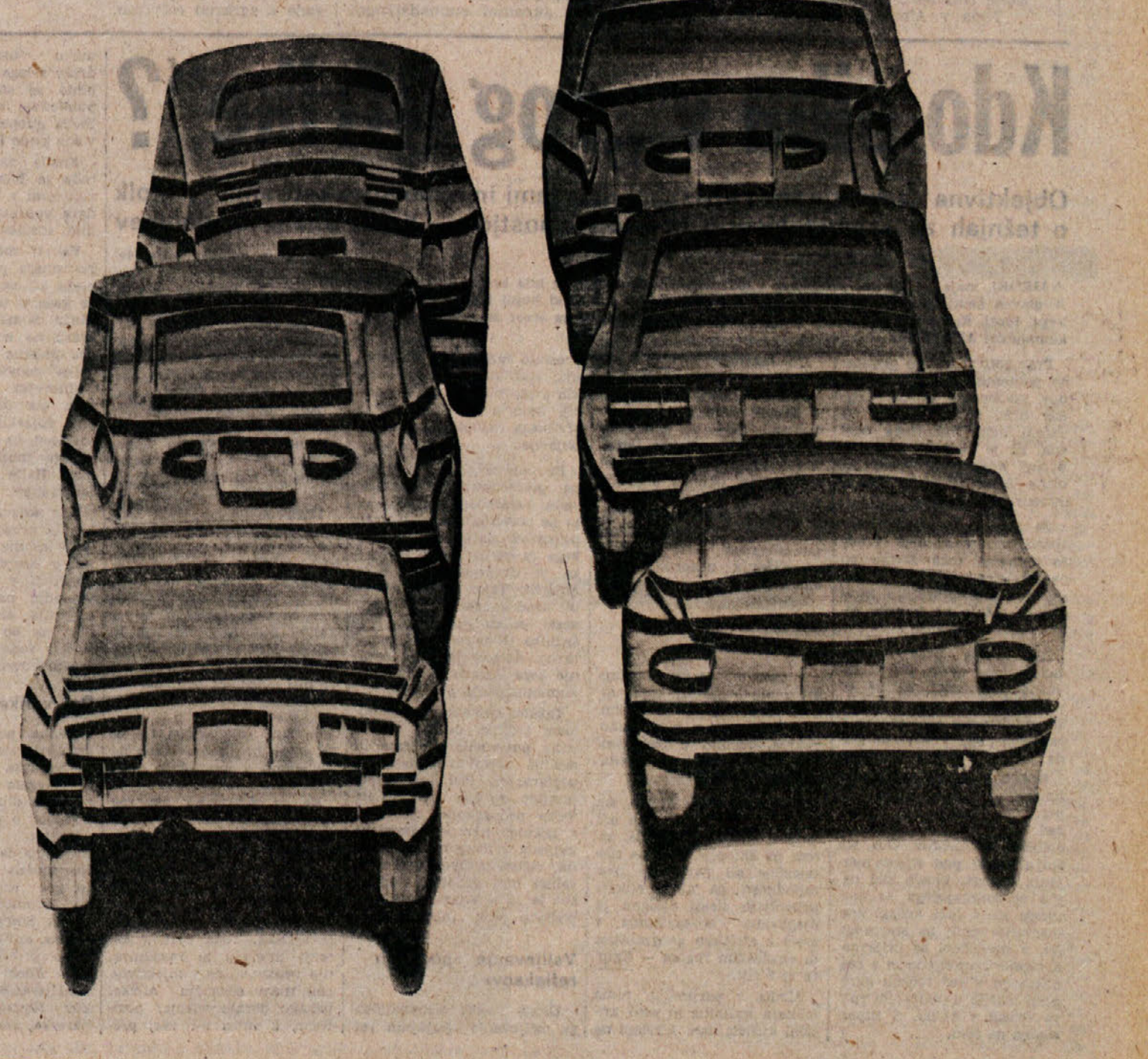
V celoti stanejo popravitve karoserije in mehanskih delov avtomobilov kakih 60 milijard letno. Vsako leto zagrešimo za približno 120 milijard prekrškov prometnega pravilnika. Samo v Rimu je vsak dan poprečno 5.300 glob za skupno 96,5 milijona lir.

Red je varčevanje

Red na cesti je edino sredstvo, da omejimo to škodo in da bo le-ta znosna za občana in za državno gospodarstvo.

Dramatičen podatek

Po oceni, ki temelji na izračunljivih podatkih in na posledicah za državno gospodarstvo, naj bi celotna škoda zaradi zapravljanja in nereda v prometu znašala 6-7.000 milijard.

MINISTERO LAVORI PUBBLICI
Campagna Sicurezza Stradale

MINISTRSTVO ZA JAVNA DELA
Kampanja za varnost na cesti

Vroča portugalsko poletje

Samozavest na žitnih poljih

Boj za Alentejo - boj za agrarno reformo

Od našega posebnega poročevalca

BEJA, junija — Zmračilo se bo šele okrog devetih in sredi dopoldneva je sonce še visoko na nebu. Prava poletna pripeka je preganala ljudi za zidove belo prpljenih nizkih hiš, v senco redkih dreves ali za točilne mize bifejev, kjer poskušajo pregnati popoldanski drež. Na ulicah se slišijo glasovi pijancev. Ulice so prazne in prazne kot v odličnih trenutkih kavbojskega filma in le tu in tam je videti psa, ki se ziblje v lenobnem koraku, z jezikom, iztegnjenim do tal, ali osamljenega popotnika, ki se je pripeljal z vlakom iz 180 km oddaljene Lizbone.

S klancja, ki se vzpenja od železniške postaje proti mestu, se odpira razgled na valovito ravnino in pogled se zgubi v meglicah na obzorju. Med brezmejnimi žitnimi polji so posejani vinogradi, nasadi oljk in plutovec, ki jim vsako deveto leto obreže dragoceno skorjo. Portugalska ima tretjino vseh plutovec na svetu in je največji izvoznik plutev.

Toda Alentejo je predvsem žitnica Portugalske in Beja je s svojimi 20.000 prebivalci prestolnica dolnega Alenteja. Valovita polja okrog Beje bi si bili vojskovodje pred sto ali dvesto leti gotovo izbrali kot idealno mesto za odlično bitko. A tudi danes je Alentejo veliko bojišče. Tu se bo odigrala odlična bitka za agrarno reformo, bitka, od katere bo v veliki meri odvisna tudi nadaljnja usoda portugalske revolucije.

Začelo se je pred dvema letoma, poleti 1975, v obdobju tako imenovanega »agonizma«, ko je bil predsednik vlade general Vasco Gonçalves, ki so mu — po pravici ali krivici — pripisovali, da je pod vplivom komunistične partije, bil v obdobju največjega prodora komunistov, obdobje, ko je vojaško gibanje MFA doseglo vrhunec moči in hkrati razcepjenosti, in čas ko je portugalska revolucija 25. aprila doživljala najbolj vročino obdobje.

Jesen je prinesla preobrat, ki ga je dokončno zapečatila 25. november, izjavljen poskus vojaške levice, da bi prevzela oblast.

Ze nekaj mesecev prej so mali kmetje in meščani na konservativnem sedežu države začeli sežigati sedeže komunistične partije in se dvignili zoper »gongalvistično diktaturo«. Ironija je, da se te ta val antikomunizma začel v mestecu Rio Maior severno od Lizbone, enem izmed redkih krajev toje, kjer je na predsedniških volitvah leta 1958 kandidat demokratične opozicije Humberto Delgado dobil večino. Toda v Alenteju, rdečem Alenteju,

ki je že po tradiciji trdnjava KP Portugalske, je bilo poglavitno že do sedaj. V vročem poletju so kmetje na pobudo sindikatov pod vplivom komunistične partije ter ob podpori takratnih vojaških poveljnikov, ki so jih zdaj, kot pravijo v Beji, zamenjali »rdeči obarvani fašisti«, kmetje zasedli latifundije in tako po svoje uveljavili zakon o agrarni reformi, ki ga je ustavodajna skupščina sprejela 29. julija. »Zemlja je last tistih, ki jo obdelujejo«, je bilo geslo teh kmetov brez zemlje, za katere je bila agrarna reforma bistvena pridobitev revolucije 25. aprila.

Portugalska, južno od reke Tejo, je tako postala svojevrsna »socialistična republika«. Reka je pravzaprav delo vedno delila na dve. Na severu so od nekdanj prebivalcev male kmečke posesti, ki marsikdo ne presegajo dveh ali treh hektarov. Na ravninskem jugu pa so vladali latifundisti, ki so držali kmete v pravih fevdalnih odnosih. Trije odstotki prebivalcev so imeli v rokah 98 odstotkov zemlje. Nekaj sto velikih družin je imelo »herdade« latifundije, ki so merile tudi po 15.000 hektarov. Veliki zemljiški posestniki so živeli zvečine v Beji, Evori, v Lizboni in Estorilu ali celo v tujini, s porokami so se povezovali med seboj in se zivili s svetom finančnega in industrijskega kapitala. Latifundije so upravljali »feitorii«, lastniki so prihajali le v redkih primerih na poslovnih opravkih ali na lov v družbi prijateljev.

Poleti 1975 se je torej razmerje družbenih sil bistveno spremenilo, bi lahko rekli, kmetje so zasedli milijon hektarov zemlje, to je četrtino vse obdelovalne površine na Portugalskem, se preden je vlada po 25. novembru zaustavila val legalnih in ilegalnih razlastitev, toda lastniki se temu krčevito upirajo, dokler ne bodo rešena vsa sporna vprašanja v zvezi z agrarno reformo.

Toda komunisti, ki so v nacionalnih razmerah po letu 1975 izgubili velik del vpliva, so na terenu v Alenteju prevzeli oblast. V okraju Beja imajo od devetnajstih občin le štiri v rokah socialisti, eno socialisti, demokrati, vse druge pa KP Portugalske. Tudi župan v Beji je bil izvoljen na listi FEPU (Frente eleitoral do povo unido — Volilna fronta združenega ljudstva), ki jo obkrožuje komunistična partija. Politični boj se v Alenteju torej bje skoraj izključno med socialisti in komunisti in socialisti v Beji, ki so izrazito v defenzivi, ne brez porogljivosti govorijo o »komunistični hegemoniji«. »Center dela KPP« v Beji je tako eno izmed najpomembnejših središč političnega življenja v tem kraju. Tu samozavešni ne morejo omajati zastave levicarskih organizacij, ki se s svojimi sedeži utaborile je za streljaj daleč. V tej skromni enonadstropni

stari sprejemajo jugoslovanskega gosta ljubezno, a vendar z nekoliko vprašujočimi pogledi. »Rast točke industrije v Sovjetski zvezi«, »Nemška demokratična republika« in drugi naslovi brošur pretežno domačih in sovjetskih avtorjev ne puščajo nobenega dvoma o tem, za kakšen socializem se borijo in očitno predani aktivisti, med katerimi je tudi nekaj strokovnjakov za kmetijstvo, ki so po nalogu partije prišli iz drugih krajev Portugalske.

Toda vrata so nam odprta. Od tod nas pospremito v sedež sindikata kmetijskih delavcev, kjer nam član vodstva Josep Francis Xavier s ponosom razkaže prostore, kjer je med drugim videti tudi čisto novo opremo za fotokopiranje in tiskanje letakov in raznih formularjev, ki jih potrebujejo administrativne službe na združenih posestvih, oziroma tako imenovanih UCP, kolektivnih proizvodnih enotah, kot jih uradno imenujejo. »Vladna politika je protistavna«, pravi mirno, a povsem kategorično Xavier. »Petindvajseti november je zaustavil agrarno reformo«, in ko ga povprašamo, kakšna navodila je dal sindikat svojim članom v zvezi z vladno odločitvijo, da v skladu z zakonom vrne prejšnjim lastnikom tako imenovane rezerve, nam pojasni, da se bodo delavci uprli, ker so te rezerve ilegalne, češ da veliko lastnikov sploh ne živi na svojih posestvih, ker so drugi krivi gosposkaste sabotaže — niso obdelovali zemlje, niso plačevali delavcev ali pa so pokvarili stroje — in ker veliko zemlje ni točkovane, tako da lastniki poskušajo dobiti nazaj več, kot jim gre po črki zakona.

Zdaj smo v središču debate, ki je jabolko spora med kmeti v Alenteju in vlado, med komunisti in socialisti. Medtem ko komunisti sistematično obtožujejo vlado, da izvaja politiko obnovitve kapitalizma, socialisti trdijo, da hočejo samo popraviti nekatere izpade in nepravilnosti, do katerih je prišlo med nasilnimi zasebami zemlje. Po zakonu iz julija 1975 naj bi namreč razlastili samo tisto zemljo, ki presega 50.000 točk — to pa je površina, pač glede na kvaliteto zemlje, od 30 do 700 ha. Kmetje pa so zasedli vso zemljo in tudi nekatera manjša posestva, ki so bila pod zakonskim minimumom. Ta posestva, bilo jih je okrog sto, so lani jeseni vrnil lastnikom, ne da bi našli na odpor. Drugače pa je s tako imenovanimi rezervami, to je tistim delom posestva, do katerega imajo prejšnji lastniki pravičnega po zakonu. Vlada zdaj pod pritiskom zemljiških posestnikov, združenih v CAP (Zveza portugalskih kmetov), kakor tudi pod pritiskom političnih in profesionalnih krogov znotraj in zunaj socialistične stranke, posebno še na desnici, kjer s pridom izkorišča zmedo v kmetijstvu, pripravlja nov zakon o agrarni reformi. Ta »Barretov zakon«, kot ga imenujejo po novem ministru za kmetijstvo — prejšnji minister Lopez Cardoso, vodi leva krila PS, je moraliti, ker je nasprotoval novi usmeritvi — komunisti srdito napadajo, češ da bo izničil eno od poglavitnih pridobitev revolucije.

Doslej je bilo le nekaj primerov, da so lastnikom vrnil rezervno in kronisti so zabeležili vrsto incidentov med kmeti in policijo. Kmetijski sindikati trdijo, da so rezerve ilegalne ali pa da hočejo lastniki dobiti del zemljišča, ki bi onemogočil ekonomsko rentabilnost zadrage. Nedaleč od Beje je policija precej dolgo spremljala lastnika, ki si je izbral kot rezervno kos zemlje sredi zadrage, najv, tako da je vsakokrat prečkal polja, kjer so delali razjarjeni kmetje.

V zadrugah v Alenteju zdaj čakajo, kaj bo. Toda politično razmerje sil v državi se je od poletja 1975, ko je bil sprejet prvi zakon o agrarni reformi, močno spremenilo. Nobenega dvoma ni, da bo vlada v prihodnjih mesecih poskušala spraviti novi zakon skozi parlament in urediti tudi vprašanje oškodnine za zemljo, vprašanje »rezerv« — kmetje, ki so zdaj opogumljeni, zahtevajo za polovico večji zemljiški minimum — in druge probleme, povezane z agrarno reformo.

Socialisti trdijo, da gre tudi za rentabilnost portugalskega kmetijstva, češ, uvoz hrane se je povečal tudi zato, ker zadrage slabo delajo.

Toda lani so v UCP povečali obdelovalno površino za 20 odstotkov in Portugalska je imela zelo dobro letino. Letos pa kaže bolj slabo. Vreme ni bilo naklonjeno setvi, toda minister Barreto trdi, da je krivo slabo upravljanje v UCP in nemogoče razpored dela, saj v zadrugah delajo praviloma samo po 45 ur na teden. Mnoge zadrage letos niso dobile kreditov za pridelek in nakup novih strojev in nekatere celo ne morejo izplačevati plač. V UCP trdijo, da je zato kriva vladna politika, ki ne podpira kmetov, vlada pa odgovarja, da zadrage nimajo čistih računov.

V zadrugah ne skrivajo, da imajo ponekod težave, ker ni dovolj strokovnjakov in ker jim vreme letos ni bilo naklonjeno. Ponekod tudi pomislijo, ali bi investirali ali ne, češ, če se bo vrnil prejšnji lastnik, bo imel korist od tega predvsem on. Toda očitno je, da je problem tudi in morda predvsem političen. Socialisti hočejo razbiti dominantno pozicijo, ki so si jo ustvarili komunisti v Alenteju. »Kolektivne proizvodne enote, ki jih kontrolirajo komunistični sindikati, so nove latifundije v Alenteju, je nedolgo tega javno izjavil minister Barreto, in to je refren. Ki ga je moč slišati vedno znova tudi v pogovorih s socialisti v Beji. »Za kmete se marsikaj bistvenega ni spremenilo«, mi je rekel socialistični aktivist, nekdanji poslanec v ustavodajni skupščini. »Vodstvene komisije v zadrugah pritiskejo na delavce in same odločajo o vsem. Velikanska večina delavcev je nepismenih in ljudje pogosto sploh ne vedo, kaj podpisujejo ali o čem glasujejo.«

Kakorkoli že, res je, da so se nekateri kmetje odcepili od kolektivnih proizvodnih enot in ustanovili nekakšne samoupravne zadrage, ki so po številu delavcev majhne, jih je pa precej. Socialisti vrstne zadrage sistematično podpirajo in spodbujajo prek združenega zadragega gibanja (MUC). »MUC razvaja delavce«, pravi sindikalni funkcionar Xavier. »Ljudje vabi v večji majhni, ker jih je manj in imajo sorazmerno več zemlje.« Po njegovi podatkih je zdaj v vseh okraju kakih 60 UCP in morda 15 socialističnih zadrug, medtem ko socialisti trdijo, da je v teh zadrugah organiziranih okrog deset tisoč ljudi, prav toliko pa je še malih in srednjih kmetov.

V Alenteju se torej pripravljajo vroče poletje. Nedavno so v Mouru, ledoč od Španske meje, izbruhli spopadi med kmeti in policijo ki se spremlja ljudi iz ministrstva in lastnika. Bilo je petnaest ranjenih in duhovito so se razgledali. Toda v zadrugi »Tu se vsi borimo«, kakih 20 km zahodno od Beje, so ljudje samozavešni. »Doselej smo imeli dovolj denarja za plače in kupili smo tudi nekaj novih strojev, čeprav smo v škripih ker nam vlada ni dala še objavljenih kreditov.« pravi Jose Manuel Martins Lucas, mladi kmetijski tehnik, sekretar vodstvene komisije, ki nam s ponosom razkazuje posestvo — hleve, v katerih je tisoč krav in 2000 prašičev, velike hladilne orostore za 1600 ton poljskih, mlina za krmo in nove stroje za molžo, ki jih pravkar montirajo.

Naokrog se razteza okrog 3000 hektarov zemlje, na kateri pridelujejo krmo in namizno grozdje. Lucas dobro pozna posestvo, saj je delal na njem, že pod prejšnjim lastnikom Silvestrom Ferreira, ki so mu 19. novembra 1975 kmetje zasedli posestvo. Tu dela zdaj nekaj več kot 250 ljudi.

Tu se niso bali investirati, precej so povečali število živine in perutnine in ob cesti proti Beji smo videli tudi nove vinograde, v katerih poganja mlad trta. A kaj, če bo lastnik dobil rezervov? Sklicali bomo ljudi in ugotovili, ali je to legalno ali ne. Pravi Lucas, »in potem bomo videli.« Bomo videli, pravijo zdaj vsi, ki se pripravljajo na bitko za Alentejo. Vsi pa tudi vedo, da ta bitka ne bo lahka in da je od velike ovisno, saj vsak tretji Portugalac še vedno živi od kmetijstva.

Andrej Novak

Govori Pjotr Leonidovič Kapica

Vsako odkritje ima dve plati

Pomembna je kakovost, ne število

Od našega beograjskega dopisnika

Pred dnevi se je kot gost srbske akademije znanosti in umetnosti mudil v Jugoslaviji eden najuglednejših svetovnih znanstvenikov — Pjotr Leonidovič Kapica. K imenu tega fizika najpogostje dodajamo, da je »če so sovjetske atomske bombe«. Čeprav je to dejstvo neizpodbitno, je v nečem smislu nepravilno do celotnega znanstvenega dela Pjotra Kapice, dela, ki traja že dolgih šest desetletij.

Kapica ima danes 83 let, vendar so ta leta bolj vidna na obrazu, kot jih je mogoče začitati v duhu tega človeka. Je velik prijatelj predsednika srbske akademije znanosti in umetnosti akademika Pavla Savica. V srečanju obojeliha Savicem je Kapica na vprašanje, ali se zmeraj dela od jutra do noči, kot je delal pred desetimi leti, odgovoril: »Zdaj zame ni več ne jutra ne noči, temveč delam kar naprej in kadarkoli morem, morem pa zmeraj.«

Pjotr Leonidovič Kapica je bil šestkrat odlikovan z redom Lenina, povrh pa ima nekaj deset svetovnih odlikovanj in priznanj za pomembna odkritja v fiziki, zlasti za tista s področja ustvarjanja močnih magnetnih polj in snopov elektronov z veliko močjo. Njegova življenjska pot je zares izjemna in za sovjetskega znanstvenika nenaavadna. Ze leta 1921, ko je imel 27 let in diplomiral na leningrski politehnični fakulteti, v žepu pa niti fioka, je iz Sovjetske zveze odšel v Veliko Britanijo. Kmalu — kot v kakem romanu — se je znašel in postal eden prvih sodelavcev slavnega Ernesta Rutherforda. Nadaljnji dogodki v karieri tega znanstvenika se resnično vrstijo kot v filmu. Postal je prvi tuji znanstvenik, ki ga je britanska kraljevska družba po dvesto letih sprejela za svojega rednega člana. Kapica je v Britaniji ostal skoraj 20 let. Njegovo znanstveno delo je bilo izredno plodno. Potem se je kot svetovno uveljavljen znanstvenik vrnil v domovino. Svoj laboratorij, v katerem je nadaljeval znanstveno delo, je postavil na vrh ugaslega ognjenika Alagezoza v Armeniji. V tem laboratoriju so se rodila najpomembnejša odkritja sovjetske atomske fizike v zadnjih treh desetletjih.

S Pjotrom Leonidovičem Kapico je težko dobiti stik. Slišali smo, da je zelo zaposlen, v Jugoslavijo pa je prišel na kratek oddih, dokler se ne o končali eksperimenti, ki jih opravljajo njegovi sodelavci v Sovjetski zvezi. Ko se nam je po posrečilo, da smo ga pridobili za pogovor, pa je bil pripravljen govoriti o vsem drugem, samo o svojih lastnih odkritjih in delih ne. Spoznali smo ga kot elegantnega, mirnega starca, ki ga je težko povezati z anekdotami iz njegovega življenja v Britaniji, kjer je, kakor pravijo, z vratomolno hitrostjo vozil sportne avtomobile in bil priljubljen gost evropskih ljanskih krogov. Med drugim pripoveduje, da je zaradi raztresenosti večkrat hodil okrog v čevljih, ki sta bila različne barve...

V kaj veruje znanstvenik, medtem ko niza odkritja s področja jedrske fizike, a se hkrati zaveda, da je tisto, kar odkriva, zelo koristno in zelo varno za vse človeštvo? Ali ste v zadnjih šestih desetletjih, ga vprašamo, morda imeli notranje krize ravno zaradi fantastične rušilne moči jedrske energije, katere tvorec ste?

Vidite, odvrne Kapica, vsaka nesreča ima dve plati, in dve plati ima tudi vsako odkritje. Znanstvenik, ki se ukvarja s takimi rečmi, ve, da njegovo odkritje ni odvisno od njega samega. Odkritje ni njegova uporaba ali zloraba. Vse je odvisno od družbenega sistema, ki bo odkritje uporabljal. Na to pa znanstvenik ne more več vplivati. O svojih krizah, doda, pa raje ni bi govoril.

Kar zadeva družbeno ureditev in njeno tesno zvezo z znanostjo, bi dejal, da so tako imenovane humanistične vede dosti tesneje povezane s tem Socializem je proizvod socialnega preučevanja kapitalizma. Znanstveno-tehnološka revolucija je imela velikanski vpliv ravno na obstoječo družbeno ureditev. Z drugimi besedami, razmerje med politiko kot življenjem družbe in v pojmovanjem družbe in znanosti ima zares veliko smisla in mora obstajati. Osebnost mislim, da se lahko samo v zdravi družbi in zdravi družbeni ureditvi razvija zdrava znanost. To je po moje edino mogoče.

Danes izredno hitro narašča število znanstvenih delavcev, po drugi strani se je, kot je razvidno iz podatkov Unesca, povečalo za stokrat, se obrne na Kapico z novim vprašanjem. Kaj je pravzaprav najpomembnejše za oblikovanje in razvijanje znanstvenih kadrov?

Narasha ne samo število znanstvenikov, odvrne Kapica, temveč tudi število znanstvenih del, in to z nezasišeno naglico. Vsakih deset let se na zemlji po-

dvoji število znanstvenih časopisov in revij. Zdaj jih je že nad sto tisoč, naraščajo pa v stranskem geometrijskem zaporedju, in vsako geometrijsko zaporedje se mora prej ali slej zaustaviti. Tako bo tudi s številom znanstvenih časopisov in znanstvenikov. Vidite, ni pomembno število temveč kakovost. Potrebno je strožje načelo izbora. Da bi dobili prave znanstvenike, je treba ustanoviti razmere za oblikovanje znanstvenih delavcev, ne pa samo zahtevati, naj producirajo čimveč Vsekaror pa je treba zmeraj iskati: nardjena, kajti znanost se ne zadovolji, ki ji na koncu živ krst ne bere. Ljuje samo z delom in izobrazbo, temveč terja tudi talent.

Kaj mislite, v čem se kaže napredek sodobnega sveta in znanosti? Ali v iskanju širših obdelav in uvajanja že obstoječih odkritij ali pa v nepretrgani poti k novim in novim odkritjem?

Napredek je predvsem v osvajanju in obvladovanju narave. V nasprotju z življajo osvaja človek naravo zato, da bi v njej bolje živel in užival, in ravno taka metoda obvladovanja narave je največja znanost. Mislim, da je največji dosežek znanosti danes to, da lahko človek dela in ustvarja samo po sedem mestom nekdanjih štirinajst ali več ur na dan, zato da bi živel. Če bi me vprašali, kaj je največja naloga sodobne znanosti, pa bi vam rekel: da bi morala človeka naučiti, kako naj izpolni svoj pravi čas.

Na vprašanje o razmerju med velikimi in majhnimi v politiki, potem pa tudi v znanosti, meni Kapica, da znanost terja tesno sodelovanje, in to ne samo sodelovanje na mednarodni ravni, temveč med samimi znanstveniki neposredno. To sodelovanje, sodim, nikakor ne bi smelo biti odvisno od mednarodnih odnosov in njihove kvalitete, meni Kapica. In mislim, da ni majhnih in velikih znanosti. Bohr je bil Daneec, iz države, ki ni veljala za znanstveno razvito, vendar je ogromno prispeval k svetovni znanosti.

Mislim, da je država za znanost pomembna samo toliko, kolikor ji zagotavlja sredstva za delo in raziskovanje. Vsi vemo, da tam, kjer država tega ne zmore, prihaja do migracije možganov. Znanstveniki odhajajo tja, kjer jim ta sredstva zagotavljajo, in po moje je to normalno.

Ali mislite, da bodo osemdeseta leta našega stoletja morda obdobje kakšnega drugega, novejšega znanstvenega sodelovanja, v nasprotju s prejšnjimi časi?

V znanosti in tekmovalnosti. Obstojata samo sodelovanje in prijateljstvo, v tem se znanost loči od politike. V ustvarjanju in tekmovalnosti. Mislim, da je bilo tako tudi že prej. Če tekmovalanje je ali če je bilo, po-m se nanaša ali se je nanašalo predvsem na področje uporabe tehničnih izumov, to pa po moje ni znanost. Nekdo smo bi li priče tekmi, kdo bo izdelal močnejšo atomsko bombo, vendar to ni bil in ni znanstveni problem.

V orožarnih velikih sil je čedalje več jedrske energije, na tem področju dela čedalje več znanstvenikov. V isti sapi pa potekajo intenzivni pogovori o razoroževanju. Kaj mislate vi o tem?

Prišel bo čas velike energetske krize. S tem ne mislim reči, da bi se krize morali bati, saj bomo sposobni, da jo bomo z uporabo jedrske energije popolnoma odpravili. Če hočemo to izpeljati v praksi, pa bo kajpada treba rešiti še celo vrsto problemov, med katerimi je tudi vprašanje, kako upravljati termoklearno sintezo. Kar zadeva zalogo jedrskega orožja in jedrske snovi sploh, je jasno, da smo prišli do stanja, ki ga ni mogoče, nihče predvideti. Če bi te zaloge izkoristili v vojaške namene, bi ves naš planet palnil v katastrofo. Po drugi strani pa ravno te prepolne orožarne že trideset let v nečem smislu preprečujejo izbruh nove svetovne vojne, ker je vsem jasno, da bi vojna pomenila uporabo jedrske energije, to pa bi bila katastrofa. Vidite, tudi to je eden od kazalcev, ki opozarjajo na nepopolnost odnosov med posameznimi državami in njihovimi družbenimi ureditvami.

Koliko je uporaba jedrske energije v gospodarstvu škodljiva za človeka in naravo?

To je eden največjih problemov za našo znanost, ker je najtežje poskrbeti za to, da bi bili radioaktivni odpadki zares nenevarni za okolje in človeka. Prave rešitve za zdaj še ni. Nekateri so predlagali, da bi te odpadke z raketi poslali v vesoljska prostranstva vendar se je zastavilo vprašanje, kaj bi bilo, če bi katera od teh raket padla nazaj na zemljo. Vse to je zelo, zelo negotovo.

Katere probleme rešuje danes sovjetska fizika?

Vse, odvrne Kapica. Mar bi sploh lahko bilo drugače?

Fedja Zimič

Kdo piha v „rog Afrike“?

Objektivna nasprotja med afriškimi državami in njihovo etiketiranje — Molk o težnjah za samostojnostjo in neodvisnostjo — Kotel analiz in domnev

OD NAŠEGA DOPISNIKA V NAIROBIJU

NAIROBI, maja — Novica, priobčena v nairobijskem dnevniku, je bila kratka in rutinska. V glavno knjiško pristanika Mombasa sta pripluli dve ameriški bojni ladji. Nič posebnega, torej. Razen podatka, da je prišel tudi načelnik ameriškega štaba za Srednji vzhod, komandant Allen Smith.

Prav gotovo bi bilo pretirano povzneti in takih prihodov vseobsežne sklope. Vendar drži, da je plovoja po tistem delu Indijskega oceana, ki je bolj ali manj v bližini Adenskega zaliva in ožine Bab-el-Mandeb, zadnje mesece živahnejša.

Ze pogled na afriški zemljevid kaže, kako ožje in širše območje roga Afrike po naravi stvari sproža interese, ki zdajče presegajo zgolj afriške težnje po kolikor toliko mirnem sožitju.

Rog Afrike prav gotovo zadnje čase ne bi zbujal tolikšne pozornosti, če ne bi v zadnjih dveh, treh letih prišlo do izrazite spremembe v razmerju sil. Predvsem glede na Somalijo in Etiopijo.

Bralcu in opazovalcu (kolikor toliko blizu dogajanja) je pri tem prepričeno veliko več vprašajev, ugotovljaj, kot pa določnih odgovorov. Obva sta bolj ali manj pod vplivom mnenja novega, včasih sila na glo spreminjajočega se razmerja sil v luči razlag, zreduciranih zgolj na starosvetno, v marsičem še veljavno, a vseeno obrabljeno in s resničnostjo v več točkah skregnato teorijo o področjih vpliva velesil v Afriki. S super-silama na čelu.

Pri takšnem zornem kotu presoje — in še bolj propagande — težnja omenjenih in drugih v rogu Afrike usmerjenih držav po samostojni, kolikor se le da samostojni usmeritvi kajpada ni upoštevana. Gre za bistveno prvinjo, katere specifična težnja narašča: željo po čim večji politični in gospodarski samostojnosti, tudi za ceno takorščanja nasprotij med blokoma.

Svetovna nasprotja in etiketiranje

V času, ko se zavozilavljajo svetovnih nasprotij kaže najbolj ravno na afriški celini, je čedalje bolj v modi etiketiranje, recimo z oznakami »promarksiistična« ali »proza hodna« vlada.

Kar zadeva rog Afrike, sta takšni oznaki prve vrste bili na prejšnji deli Somalija, za tem pa Etiopija. Kar se tiče resnične ali navidezne razločnosti, pa takšne etikete pripeljujejo zlasti Sudanu in njegovima zaveznicima v zvezi z afriškim geografskim in strateškim rogom — Egiptu in Siriji.

Afrika v povprečju nima šibkega spomina in zato kritični mislici med Afričani ne

prezejo razsežnosti etiketiranja, značilnih za nekaj velikih svetovnih časopisnih agencij, katerih poročila večina afriškega časopisja še naprej objavlja.

Pri tem nekateri opozarjajo na politično-vojaško-obveščevalno razsežnost takih oznak in ne pozabljajo navesti dveh primerov daljnosežnosti takega ravnanja: enega iz Afrike in drugega iz Latinske Amerike. Tako, poudarjajo, je bil uvod v prevrat, ki je pri nesel padec ganskega predsednika Kwame Nkrumah, ravno dolgotrajno označevanje tega državnika kot prokomunističnega politika.

Takšno ugotavljanje ne pomeni trditve, da so takšne etikete povzročile prevrate in nasilne odstavitve državnih poveljav. Pač pa, pripominjajo, so bile uvod, prihodnoš propagandna priprava v takšne ukrepe, izvedene kajpada z drugimi, zgodnjimi, veliko bolj grobimi sredstvi kot je zgolj etiketiranje, razposlano prek teleprinterjev.

Vsiljevanje »pogojnih reflektov«

Druga oblika sistematične vsiljevanja »pogojnih ref-

lektov« je zamočevanje. Izjave o neuvrčenosti so nekako prezrte. Tako se je zgodilo z več izjavami knjiškega zunanega ministra dr. Waiyaki. Še bolj z izjavami tanzanijskega predsednika dr. Juliusa Nyerereja ob obisku predsednika Podgorne. Zato ukinjajo domala ne navadno, a zato tembolj osveščeno, če preberemo v mesečniku »New African Development« naslednje ugotovitve:

»Osvobodilna gibanja ob tem, da so hvalehna za sovjetsko pomoč, čisto resno jemljejo neuvrčenost. Spomnimo se, da je na rogu Afrike, ki se kaže v tesnejšem povezovanju Somalije s Sovjetsko zvezo na eni in v prenehanju 20-letne kontinuirane vojaške pomoči ZDA Etiopiji. Najnovejša etapa tega procesa sta bila izgon ameriških vojaških in civilnih svetovalec in nedavni obisk prvega moža Etiopije Mengistu Haile Mariama v Sovjetski zvezi.

Kar zadeva Somalijo, v blokovski presoji zadnje čase sto v ozadje poudarjanje vseh o sovjetskem vojaškem oporišču v luči Berbera, in osprejdu pa spekulacije ali ugaibanja, ali vlada v Mogadishu ne bo posnemala Egipta kar zadeva odnose s Sovjetsko zvezo.

Del velikega načrta?

Velika postavka pri teh vztrajajo širjenih domnevah je Saudska Arabija. Ta naj bi polagala na pogajalnino to tajne diplomacije tolikšne ponudbe o pomoči, da je tak preokret — sodeč po načinu razmišljanja te vrste — vsak čas možen. Pri tem navajajo kot argument proročilo, promulmansko usmerjenost Somalije in opozarjajo, da sprčo sporov z Etiopijo približevanje vlade v Adis Abebi ni združljivo z nadaljevanjem tesnejših stikov Mogadishu s Moskvo, Skratka, namigujejo, saudski

JOZE SIRCELO

